

BẢN TIN THỊ TRƯỜNG BẢO HIỂM TOÀN CẦU
SỐ 12 + 01 (143 + 144) NGÀY 16/1/2023

Tin 1. Thư chúc tết của Bộ trưởng Bộ Tài chính

HỒ ĐỨC PHỐC
ỦY VIÊN BCH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG
BỘ TRƯỞNG BỘ TÀI CHÍNH

Hà Nội, ngày 02 tháng 01 năm 2023

THƯ CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Một mùa xuân mới đang về trên đất nước ta, thay mặt Ban Cán sự Đảng, Lãnh đạo Bộ Tài chính, tôi xin gửi tới các thế hệ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động ngành Tài chính những lời chúc mừng tốt đẹp nhất!

Năm 2022 vừa qua, ngành Tài chính đã phải đối mặt với rất nhiều khó khăn, thách thức do kinh tế - xã hội tiếp tục bị ảnh hưởng nặng nề bởi dịch bệnh Covid-19 kéo dài cùng những diễn biến phức tạp, khó lường của kinh tế, chính trị trên thế giới và trong khu vực. Nhờ có sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, Nhà nước, Quốc hội, với sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ; sự phối hợp chặt chẽ của các Ban, Bộ, ngành, địa phương... toàn ngành Tài chính đã quyết tâm, nỗ lực vượt qua khó khăn với phương châm lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm để chia sẻ và đồng hành. Bộ Tài chính đã chủ động, sáng tạo, đề xuất và thực hiện nhiều chính sách mới, giải pháp hiệu quả chưa có tiền lệ, đảm bảo nguồn lực cho công tác phòng chống dịch và hỗ trợ phục hồi, phát triển kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội, an ninh, quốc phòng. Chủ động điều hành linh hoạt các chính sách tài khóa kết hợp với chính sách tiền tệ và các chính sách vĩ mô khác đã phát huy hiệu quả, đưa kinh tế đất nước từng bước phục hồi mạnh mẽ, được cộng đồng quốc tế và trong nước ghi nhận. Trong bối cảnh khó khăn, nhưng các mục tiêu trong thực hiện nhiệm vụ tài chính - ngân sách nhà nước đều được ngành Tài chính hoàn thành sớm trước thời hạn, góp phần duy trì ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, đảm bảo các cân đối lớn của nền kinh tế. Những kết quả, thành tích đã đạt được như trên nhờ công sức, trí tuệ, sự cống hiến của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động ngành Tài chính.

Năm 2023 đang đến, chúng ta cũng cần chuẩn bị thật tốt tâm thế để hoàn thành khối lượng công việc, nhiệm vụ rất lớn trong bối cảnh còn nhiều thách thức đang chờ đón chúng ta ở phía trước. Thay mặt Lãnh đạo Bộ Tài chính, tôi trân trọng cảm ơn các đồng chí và tin tưởng toàn thể đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động ngành Tài chính sẽ tiếp tục nỗ lực, đoàn kết, sáng tạo hơn nữa, quyết tâm thực hiện “nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua” như lời dặn của Bác Hồ kính yêu; ra sức thi đua, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng giao phó.

Nhân dịp đón Xuân Quý Mão, tôi xin chúc các đồng chí và gia đình mạnh khỏe, hạnh phúc và thành công!

Thân ái

Hồ Đức Phốc

Tin 2. Tổng quan thị trường bảo hiểm năm 2022

Năm 2022 mặc dù còn gặp nhiều thách thức nhưng thị trường bảo hiểm Việt Nam vẫn duy trì được tốc độ tăng trưởng khá. Cùng với các yếu tố nền tảng vĩ mô, tiềm năng, lợi thế của Việt Nam, thị định hướng chiến lược và khung khổ pháp lý mới tạo kỳ vọng lớn để thị trường bảo hiểm Việt Nam tạo được “cú huých” về quy mô và chất lượng phát triển trong năm 2023 và các năm tiếp theo.

Trong bối cảnh đó, công tác đề xuất, xây dựng chính sách, chế độ trong lĩnh vực bảo hiểm cần tiếp tục được hoàn thiện nhằm kịp thời đề xuất các giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp, tạo môi trường và điều kiện cho các doanh nghiệp mở rộng phát triển kinh doanh.

Tính đến 31/12/2022, thị trường bảo hiểm có 78 doanh nghiệp KDBH (trong đó có 31 DNBH phi nhân thọ, 19 DNBH nhân thọ, 02 doanh nghiệp tái bảo hiểm và 26 DNMGBH) và 01 chi nhánh DNBH phi nhân thọ nước ngoài.

- *Tổng tài sản năm 2022* ước đạt 811.312 tỷ đồng (tăng 14,52% so với năm 2021), trong đó, các DNBH phi nhân thọ ước đạt 117.229 tỷ đồng, các DNBH nhân thọ ước đạt 694.083 tỷ đồng.

- *Tổng số tiền đầu tư trở lại nền kinh tế của các DNBH năm 2022* ước đạt 656.423 tỷ đồng (tăng 12,57% so với năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ ước đạt 63.612 tỷ đồng; các DNBH nhân thọ ước đạt 592.811 tỷ đồng.

- *Tổng dự phòng nghiệp vụ của các DNBH năm 2022* ước đạt 526.559 tỷ đồng (tăng 14,62% so với năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ ước đạt 32.901 tỷ đồng, các DNBH nhân thọ ước đạt 493.658 tỷ đồng.

- *Tổng doanh thu phí năm 2022* ước đạt 251.306 tỷ đồng (tăng 15,14% so với năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ ước đạt 68.201 tỷ đồng (tăng 15,53% so với năm 2021), các DNBH nhân thọ ước đạt 183.105 tỷ đồng (tăng 15% so với năm 2021).

- *Tổng nguồn vốn chủ sở hữu năm 2022* ước đạt 162.814 tỷ đồng (tăng 3,8% so với năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ ước đạt 37.392 tỷ đồng, các DNBH nhân thọ ước đạt 125.422 tỷ đồng.

- *Tổng số tiền bồi thường và trả tiền bảo hiểm năm 2022* ước là 64.018 tỷ đồng (tăng 23,26% so với năm 2021), trong đó các DNBH phi nhân thọ ước đạt 23.418 tỷ đồng, các DNBH nhân thọ ước đạt 40.600 tỷ đồng.

- *Tổng phí bảo hiểm thu xếp qua môi giới năm 2022* ước đạt 15.751 tỷ đồng (tăng 7,0% so với năm 2021). Tổng hoa hồng môi giới bảo hiểm năm 2020 ước đạt 1.130 tỷ đồng (tăng 11,14% so với năm 2021).

Bảo hiểm phi nhân thọ

Tính đến ngày 31/12/2022, thị trường bảo hiểm phi nhân thọ có 31 DNBH, 02 doanh nghiệp tái bảo hiểm và 01 chi nhánh DNBH phi nhân thọ nước ngoài.

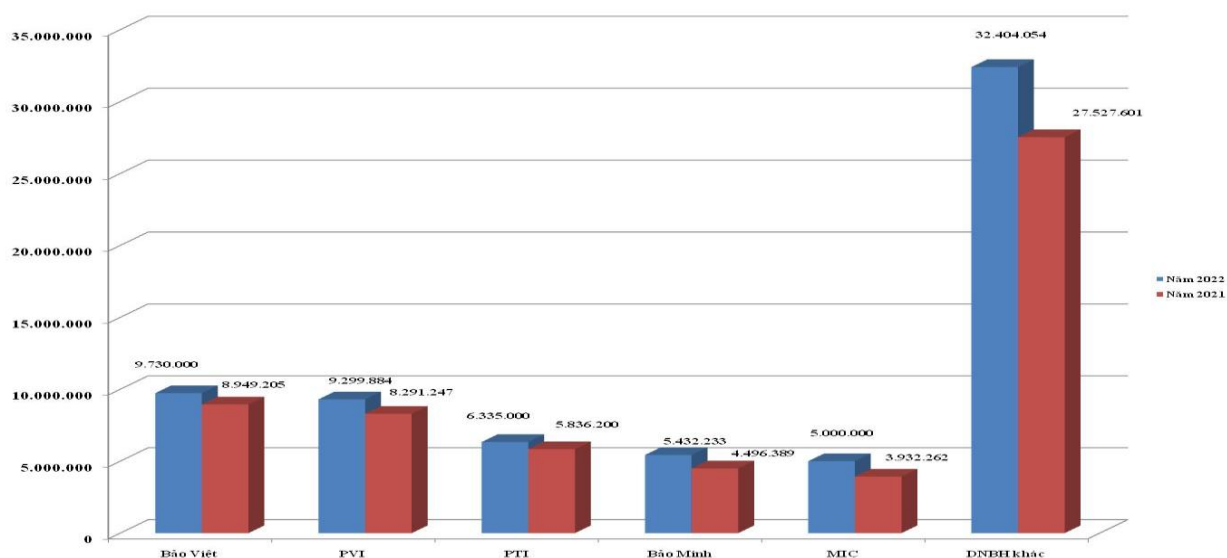
- Tổng tài sản của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 117.229 tỷ đồng, tăng 7,5% so với cùng kỳ 2021.
- Đầu tư trở lại nền kinh tế của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 63.612 tỷ đồng, tăng 1,5% so với cùng kỳ 2021.
- Tổng nguồn vốn chủ sở hữu của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 37.392 tỷ đồng, tăng 3,8% so với cùng kỳ 2021.
- Tổng dự phòng nghiệp vụ thuộc trách nhiệm giữ lại của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 32.901 tỷ đồng, tăng 16,4% so với cùng kỳ năm 2021.
- Tổng doanh thu phí bảo hiểm gốc của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 68.201 tỷ đồng, tăng 15,53% so với cùng kỳ năm 2021.
- Tổng số tiền thực bồi thường và trả tiền bảo hiểm gốc của các DNBH phi nhân thọ ước là 23.418 tỷ đồng, tăng 20,2% so với cùng kỳ năm 2021.

Bảo hiểm phi nhân thọ

Năm 2022, tổng doanh thu phí bảo hiểm gốc của thị trường phi nhân thọ ước đạt 68.201 tỷ đồng, tăng 15,3% so với cùng kỳ năm 2021. Dẫn đầu thị trường về doanh thu phí gốc là Bảo Việt với doanh thu ước đạt 9.730 tỷ đồng, tăng 8,7% so với cùng kỳ năm 2021, chiếm 14,3% thị phần. Tiếp đến là PVI với doanh thu ước đạt 9.300 tỷ đồng, tăng 12,2% so với năm 2021, chiếm 13,6% thị phần, PTI đứng thứ ba với doanh thu ước đạt 6.335 tỷ đồng, tăng 8,6% so với năm 2021, chiếm 9,3% thị phần; Bảo Minh đứng thứ tư với doanh thu ước đạt 5.432 tỷ đồng, tăng 20,8% so với năm 2021, chiếm 8,0% thị phần, MIC đứng thứ năm với doanh thu ước đạt 5.000 tỷ đồng, tăng 27,2% so với năm 2021, chiếm 7,3% thị phần.

Biểu đồ 1: Doanh thu phí bảo hiểm gốc của thị trường PNT năm 2022

Đơn vị tính: triệu đồng

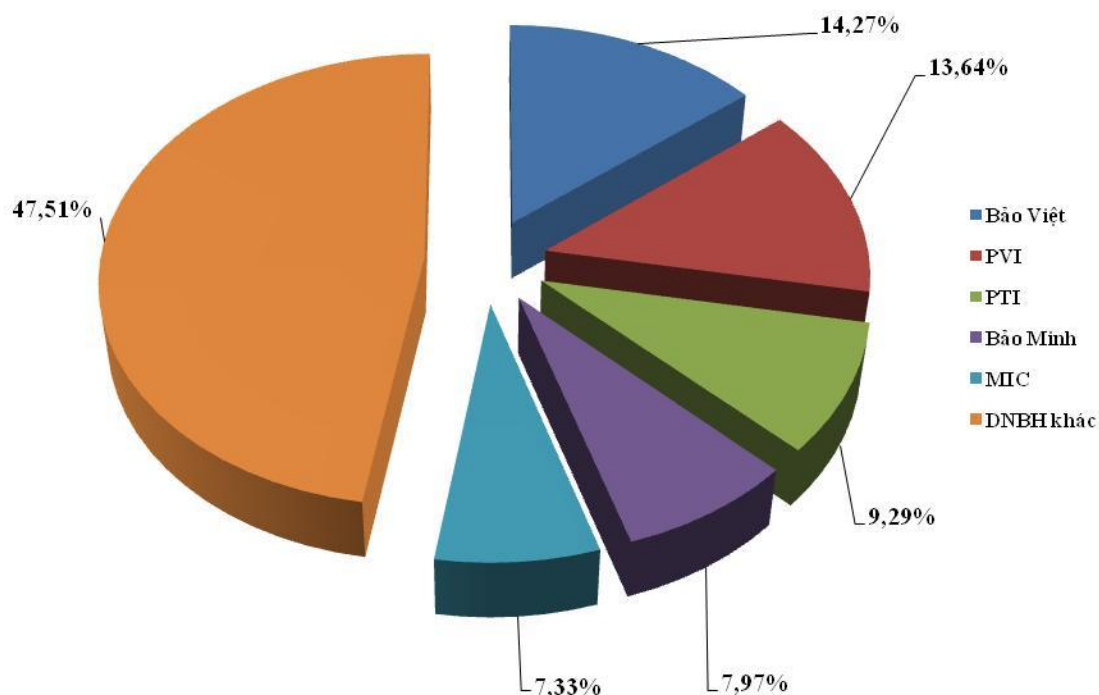

Ngoài các DNBH dẫn đầu thị trường nêu trên, một số DNBH có tỷ lệ tăng trưởng doanh thu phí bảo hiểm gốc cao so với cùng kỳ năm 2021 như HDI (516

tỷ đồng; tăng 95,8%), OPES (1.425 tỷ đồng; tăng 51,1%), Chubb (444 tỷ đồng; tăng 48%).

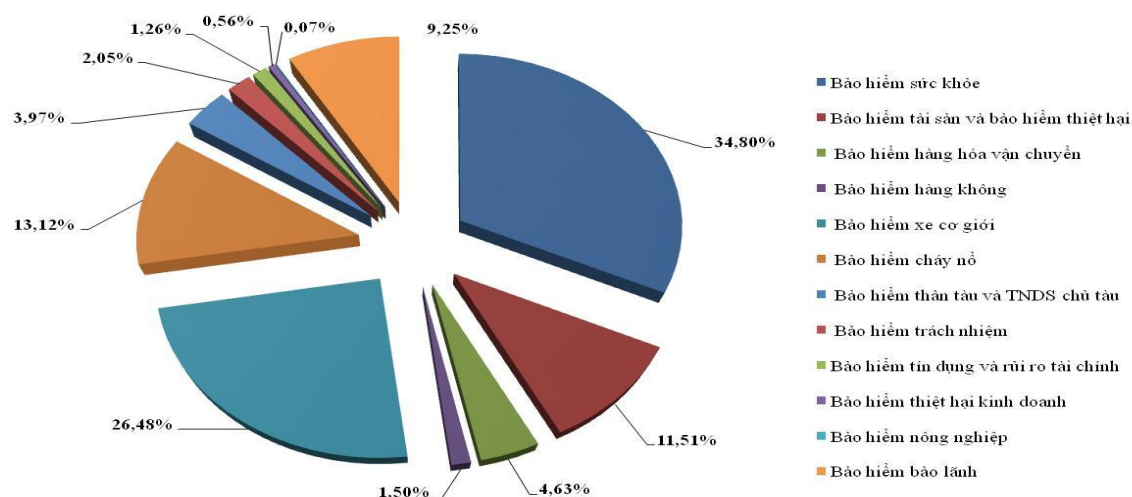
Một số DNBH khác có doanh thu phí bảo hiểm gốc giảm so với cùng kỳ năm 2021 là AIG (361 tỷ đồng; giảm 21,7%); Fubon (594 tỷ đồng; giảm 0,49%).

Biểu đồ 2: Thị thu phí phân theo doanh bảo hiểm gốc năm 2022

Xét theo nghiệp vụ, bảo hiểm sức khỏe chiếm tỷ trọng lớn nhất trong tổng doanh thu (23.733 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 34,8%), tiếp theo là bảo hiểm xe cơ giới (18.057 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 26,5%), bảo hiểm tài sản và bảo hiểm thiệt hại (7.853 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 11,5%), bảo hiểm cháy nổ (8.950 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 13,1%), bảo hiểm hàng hóa vận chuyển (3.155 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 4,6%).

Biểu đồ 3: Tỷ trọng doanh thu theo nghiệp vụ bảo hiểm năm 2022

Bồi thường

Số tiền thực bồi thường bảo hiểm gốc của bảo hiểm phi nhân thọ năm 2022 ước khoảng 23.418 tỷ đồng, tỷ lệ thực bồi thường bảo hiểm gốc là 34,3%; cao hơn tỷ lệ thực bồi thường bảo hiểm gốc cùng kỳ năm 2021 (34,0%).

20 DNBH phi nhân thọ và 01 chi nhánh DNBH phi nhân thọ nước ngoài có tỷ lệ thực bồi thường bảo hiểm gốc thấp hơn tỷ lệ bồi thường của toàn thị trường. 11 DNBH phi nhân thọ còn lại có tỷ lệ thực bồi thường bảo hiểm gốc cao hơn tỷ lệ bồi thường của toàn thị trường, trong đó một số DNBH có tỷ lệ bồi thường cao là PTI (49%), UIC (46,9%), VNI (44%), Bảo Việt (43,7%),...

Năng lực tài chính

Trong năm 2022, hầu hết các DNBH phi nhân thọ có tình hình tài chính lành mạnh, đáp ứng các yêu cầu về tài chính theo quy định pháp luật, cụ thể như sau:

- Tổng tài sản của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 104.653 tỷ đồng, tăng 5,19 % so với cùng kỳ 2021.
- Đầu tư trở lại nền kinh tế của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 52.223 tỷ đồng, giảm 7,4 % so với cùng kỳ 2021.
- Tổng nguồn vốn chủ sở hữu của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 35.963 tỷ đồng, tăng 7,2 % so với cùng kỳ 2021.
- Tổng dự phòng nghiệp vụ thuộc trách nhiệm giữ lại của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 26.981 tỷ đồng, giảm 1,0 % so với cùng kỳ năm 2021.

Bảo hiểm nhân thọ

Năm 2022, nền kinh tế gặp nhiều khó khăn do ảnh hưởng của dịch Covid-19 và tác động của lạm phát, tuy nhiên thị trường bảo hiểm nhân thọ vẫn duy trì được tốc độ tăng trưởng khá, các doanh nghiệp bảo hiểm có tình hình tài chính lành mạnh. Kết quả cụ thể tính đến hết tháng 12/2022 như sau:

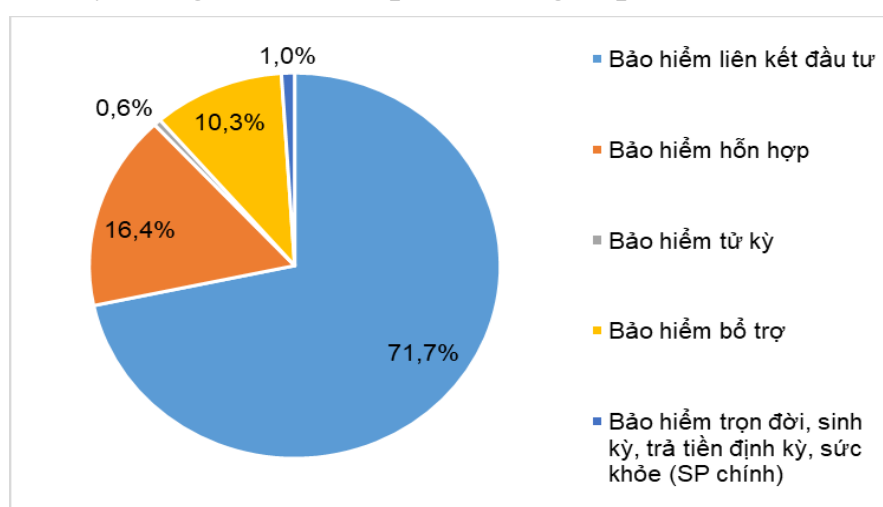
- *Tổng số doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ*: 19 doanh nghiệp;
- *Tổng tài sản*: ước đạt 694.083 tỷ đồng, tăng 15,8% so với năm 2021.
- *Tổng số tiền đầu tư trở lại nền kinh tế*: ước đạt 592.811 tỷ đồng, tăng 13,9% so với năm 2021.
- *Tổng dự phòng nghiệp vụ*: ước đạt 493.658 tỷ đồng, tăng 14,5% so với năm 2021.
- *Tổng doanh thu phí thị trường bảo hiểm nhân thọ*: ước đạt 183.105 tỷ đồng, tăng 15% so với năm 2021.
- *Tổng nguồn vốn chủ sở hữu*: ước đạt 125.422 tỷ đồng, tăng 3,8% so với năm 2021. Năm 2022, có 04 DNBH nhân thọ tăng vốn điều lệ tương ứng với số tiền 8.935 tỷ đồng (AIA tăng 5.000 tỷ đồng, Dai-ichi tăng 2.100 tỷ đồng, FWD tăng 1.585 tỷ đồng và Phú Hưng tăng 250 tỷ đồng)

- *Tổng số tiền chi trả quyền lợi bảo hiểm*: ước đạt 40.600 tỷ đồng (bao gồm chi trả giá trị hoàn lại, chi đáo hạn, chi sự kiện bảo hiểm theo thỏa thuận tại hợp đồng bảo hiểm), tăng 25,1% so với năm 2021.

- Trong năm 2022, tất cả các doanh nghiệp nhân thọ đều đáp ứng yêu cầu về biên khả năng thanh toán theo quy định của pháp luật.

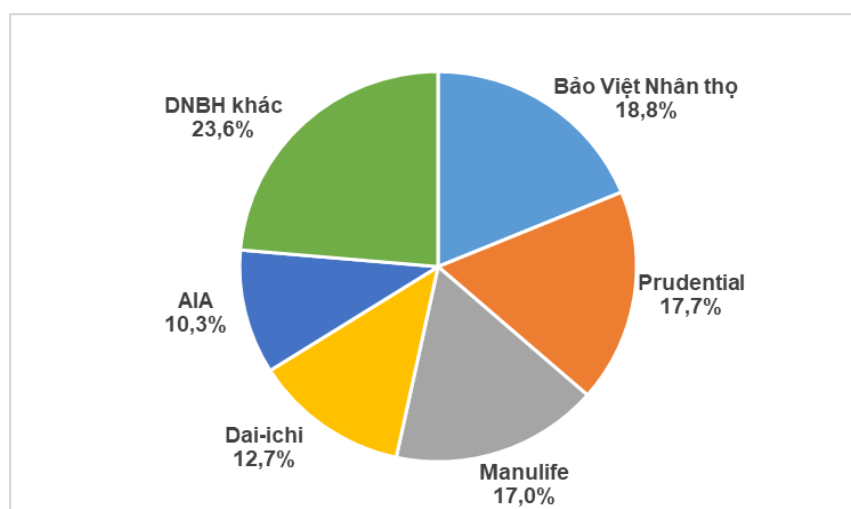
Số lượng hợp đồng có hiệu lực (hợp đồng chính) ước đạt khoảng 14,3 triệu hợp đồng, tăng 5,6% so với năm 2021. Tổng doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ ước đạt 183.105 tỷ đồng tăng 15% so với năm 2021. Doanh thu phí nghiệp vụ bảo hiểm liên kết đầu tư chiếm tỷ trọng lớn nhất với 71,7% tổng doanh thu phí, tiếp theo là nghiệp vụ bảo hiểm hỗn hợp 16,4%, bảo hiểm tử kỳ 10,3%; bảo hiểm trọn đời, sinh kỳ, trả tiền định kỳ, sức khỏe 0,6%; bảo hiểm bổ trợ 1,0%. Doanh thu phí bảo hiểm bổ trợ đóng góp 10,3% tổng doanh thu phí toàn thị trường.

Biểu đồ 4: Tỷ trọng doanh thu phí theo nghiệp vụ bảo hiểm năm 2022

Thị phần tổng doanh thu phí bảo hiểm như sau: Bảo Việt Nhân thọ (18,8%), Prudential (17,7%), Manulife (17%), Dai-ichi (12,7%), AIA (10,3%), MB Ageas (3,7%), FWD (3,4%), Sun Life (3,1%), Generali (2,9%), Chubb (2,7%), Hanwha (2,5%), Cathay (1,5%), MVI (1,5%), BIDV MetLife (1%). Các doanh nghiệp còn lại chiếm thị phần nhỏ dưới 1%.

Biểu đồ 5: Thị phần theo doanh thu phí bảo hiểm năm 2021

Môi giới bảo hiểm

Tính đến thời điểm 31/12/2022, tổng số doanh nghiệp môi giới bảo hiểm được cấp giấy phép thành lập và hoạt động là 28 doanh nghiệp, trong đó: có 04 doanh nghiệp mới được cấp phép hoạt động trong năm 2022 (Công ty cổ phần môi giới bảo hiểm ANT, Công ty TNHH môi giới bảo hiểm Malakut (Việt Nam), Công ty TNHH môi giới bảo hiểm TIS Việt Nam, Công ty cổ phần môi giới bảo hiểm BeOne), 01 doanh nghiệp đã dừng hoạt động từ năm 2008 (Đại Việt).

Kết quả hoạt động của lĩnh vực môi giới bảo hiểm năm 2022 ước đến 31/12/2022 như sau:

Tổng tài sản của các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm: ước đạt 1.283 tỷ đồng, tăng 13,15% so với cùng kỳ năm 2021.

Nguồn vốn chủ sở hữu của các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm: ước đạt 770 tỷ đồng, tăng 28,7% so với cùng kỳ năm 2021.

Tổng phí bảo hiểm thu xếp qua môi giới: ước đạt 15.751 tỷ đồng, tăng 7,0% so với cùng kỳ năm 2021, trong đó phí bảo hiểm gốc thu xếp qua môi giới ước đạt 8.982 tỷ đồng, tăng 16,15%, phí tái bảo hiểm thu xếp qua môi giới ước đạt 6.769 tỷ đồng, giảm 3,0% so với năm 2021.

Hoạt động môi giới bảo hiểm được thực hiện trên tất cả các nghiệp vụ, trong đó thực hiện chủ yếu trong lĩnh vực bảo hiểm phi nhân thọ (chiếm tỷ trọng 77,46% tổng phí thu xếp) và bảo hiểm sức khỏe (chiếm tỷ trọng 22,38% tổng phí thu xếp); lĩnh vực bảo hiểm nhân thọ vẫn chiếm tỷ lệ rất nhỏ trong cơ cấu nghiệp vụ của các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm (chiếm tỷ trọng 0,16% tổng phí thu xếp). Tương tự như các năm trước, nghiệp vụ bảo hiểm tài sản và thiệt hại vẫn là nghiệp vụ chính trong hoạt động của các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm (chiếm tỷ trọng 48,23% tổng phí bảo hiểm thu xếp).

Các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài chiếm thị phần chủ yếu với tỷ lệ 92,3%, các doanh nghiệp trong nước chiếm thị phần 7,7%. 03 doanh nghiệp có thị phần lớn xếp theo thứ tự là Marsh, Aon, Willis Towers Watson (tổng thị phần là 87%).

Tổng doanh thu hoa hồng môi giới bảo hiểm năm 2022 ước đạt 1.130 tỷ đồng (tăng 11,14% so với năm 2021), trong đó hoa hồng môi giới bảo hiểm gốc ước đạt 881 tỷ đồng (tăng 11,48% so với năm 2021), hoa hồng môi giới tái bảo hiểm ước đạt 249 tỷ đồng (tăng 9,96% so với năm 2021).

Tin 3. Thị trường bảo hiểm phi nhân thọ

Theo công bố của Tổng cục Thống kê, tổng sản phẩm trong nước (GDP) năm 2022 ước tính tăng 8,02% so với năm trước, đạt mức tăng cao nhất trong giai đoạn 2021-2022 do nền kinh tế đã khôi phục trở lại. Vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài thực hiện tại Việt Nam năm 2022 ước đạt 22,4 tỷ USD, tăng 13,5% so với năm trước. Đây là số vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài thực hiện cao nhất trong 5 năm qua. Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tăng 3,15% so với năm 2021, đạt mục tiêu Quốc hội đề ra.

Trong bối cảnh như vậy, thị trường bảo hiểm nói chung và bảo hiểm phi nhân thọ nói riêng vẫn đứng vững trước khó khăn với một số điểm tích cực như sau:

Thứ nhất, cơ chế chính sách ngày càng được hoàn thiện:

Để nhanh chóng tháo gỡ vướng mắc cho doanh nghiệp bảo hiểm và bên mua bảo hiểm, tạo điều kiện cho doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân có nguồn tài chính khôi phục sản xuất trong trường hợp bị thiệt hại, góp phần thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước thực hiện mục tiêu kép vừa phòng chống dịch vừa phát triển kinh tế-xã hội, các cơ chế, chính sách trong lĩnh vực bảo hiểm tiếp tục được hoàn thiện theo hướng tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh doanh bảo hiểm, tăng cường công tác quản lý tài chính, quản trị doanh nghiệp và đơn giản hoá thủ tục hành chính, cụ thể:

- Bộ Tài chính đã trình Chính phủ ban hành Chính phủ ban hành Nghị định số 20/2022/NĐ-CP ngày 10/03/2022 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 119/2015/NĐ-CP ngày 13/11/2015 của Chính phủ quy định bảo hiểm bắt buộc trong hoạt động đầu tư xây dựng. Nghị định số 20/2022/NĐ-CP được ban hành đã có những tác động tích cực, cụ thể: Tạo lập khuôn khổ pháp lý đồng bộ, ổn định, minh bạch, rõ ràng để tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan, doanh nghiệp bảo hiểm (DNBH) và các tổ chức, cá nhân tham gia bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự đối với bên thứ ba trong hoạt động đầu tư xây dựng; tạo cơ sở pháp lý minh bạch, góp phần huy động nguồn lực từ thị trường bảo hiểm để bảo vệ cho bên thứ ba trong quá trình thi công xây dựng, đảm bảo khôi phục bồi thường nhanh chóng, đầy đủ để hoạt động xây dựng được thông suốt, tạo sự yên tâm cho các chủ đầu tư, nhà thầu thi công trong hoạt động đầu tư xây dựng và tạo điều kiện thuận lợi cho DNBH, tổ chức, cá nhân tham gia bảo hiểm, cho cơ quan quản lý nhà nước trong việc thực hiện bảo hiểm bắt buộc trong hoạt động đầu tư xây dựng.

- Bộ Tài chính trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 13/2022/QĐ-TTg ngày 09/5/2022, thực hiện chính sách hỗ trợ bảo hiểm nông nghiệp. Việc xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định về thực hiện hỗ trợ bảo hiểm nông nghiệp là rất cần thiết, căn cứ trên những cơ sở pháp lý và thực tiễn, góp phần thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về phát triển nông nghiệp, nông dân, nông thôn. Quyết định được ban hành cũng bảo đảm phù hợp với quy định tại Nghị định số 58/2018/NĐ-CP về đối tượng bảo hiểm được hỗ trợ, mức hỗ trợ, rủi ro được bảo hiểm được hỗ trợ, địa bàn được hỗ trợ, mang tính đại diện theo vùng, miền, bám sát các chương trình mục tiêu phát triển sản xuất nông nghiệp của Chính phủ và có tính kế thừa kết quả thí điểm bảo hiểm nông nghiệp giai đoạn 2011 - 2013 theo Quyết định số 315/QĐ-TTg ngày 01/3/2011 của Thủ tướng Chính phủ.

- Bộ Tài chính đã trình Chính phủ ban hành Nghị định số 97/NĐ-CP ngày 8/11/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 23/2018/NĐ-CP ngày 23/02/2018 của Chính phủ quy định về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc. Việc Nghị định số 97/NĐ-CP ra đời đã tạo lập khuôn khổ pháp lý đồng bộ, ổn định, minh bạch, rõ ràng để tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan, DNBH và

các tổ chức, cá nhân có cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ khi tham gia BHCNBB; mở rộng số lượng các cơ sở tham gia BHCNBB, giúp bảo vệ tài chính cho các cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ; thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về công tác phòng cháy và chữa cháy; đảm bảo sự phù hợp, đồng bộ và nhất quán với hệ thống pháp luật hiện hành và khắc phục những tồn tại, hạn chế sau quá trình thực hiện; đảm bảo khả thi, phù hợp với thực tế triển khai BHCNBB và kinh tế - xã hội của Việt Nam, tạo điều kiện thuận lợi cho DNBH, tổ chức, cá nhân tham gia bảo hiểm, cho cơ quan quản lý nhà nước trong việc thực hiện BHCNBB.

- Trong năm 2022, Bộ Tài chính cũng ban hành 02 thông tư trong lĩnh vực bảo hiểm phi nhân thọ, cụ thể:

+ Ngày 28/02/2022, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 14/2022/TT-BTC sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 50/2017/TT-BTC ngày 15 tháng 5 năm 2017 của Bộ Tài chính hướng dẫn thi hành Nghị định số 73/2016/NĐ-CP ngày 01 tháng 7 năm 2016 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật Kinh doanh bảo hiểm và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kinh doanh bảo hiểm và Thông tư số 04/2021/TT-BTC ngày 15 tháng 01 năm 2021 của Bộ Tài chính quy định chi tiết một số điều của Nghị định số 03/2021/NĐ-CP ngày 15 tháng 01 năm 2021 của Chính phủ về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới. Việc ban hành Thông tư nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp bảo hiểm và bên mua bảo hiểm trong việc thực hiện quy định về thời hạn thanh toán phí bảo hiểm và kéo dài thời hạn bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới trong tình hình dịch bệnh COVID-19 diễn biến phức tạp, ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống của người dân và sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp.

+ Ngày 11/8/2022, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư số 50/2022/TT-BTC ngày 11/8/2022 hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 119/2015/NĐ-CP ngày 13/11/2015 của Chính phủ quy định bảo hiểm bắt buộc trong hoạt động đầu tư xây dựng và Nghị định số 20/2022/NĐ-CP ngày 10/3/2022 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 119/2015/NĐ-CP của Chính phủ quy định bảo hiểm bắt buộc trong hoạt động đầu tư xây dựng.

- Bên cạnh đó, trong năm 2022, Bộ Tài chính đã tổ chức triển khai xây dựng dự thảo các văn bản hướng dẫn chi tiết Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022, tiếp tục phối hợp với các bộ, ngành, các tổ chức quốc tế để nghiên cứu, xây dựng các phương án, đề xuất chính sách trong lĩnh vực bảo hiểm tài sản công, bảo hiểm thiên tai, biến đổi khí hậu,... hướng tới mục tiêu hoàn thiện hơn nữa khuôn khổ pháp luật trong lĩnh vực bảo hiểm phi nhân thọ, tạo điều kiện cho sự phát triển ổn định, lành mạnh và hiệu quả của thị trường bảo hiểm Việt Nam, phát huy vai trò lá chắn “tay vịn” của nền kinh tế.

Thứ hai, về quy mô thị trường tăng trưởng bền vững; năng lực tài chính của các DNBH phi nhân thọ tiếp tục được tăng cường:

Đến hết năm 2022, toàn thị trường toàn thị trường có 31 doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ, 01 chi nhánh doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ nước ngoài và 02 doanh nghiệp tái bảo hiểm đang hoạt động. Kết quả năm 2022 theo

báo cáo của các doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ ước tính đến tháng 12/2022 đạt được rất tích cực như sau: Tổng tài sản của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 117.229 tỷ đồng, tăng 7,5% so với cùng kỳ 2022; Đầu tư trở lại nền kinh tế của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 63.612 tỷ đồng, tăng 1,5% so với cùng kỳ 2022; Tổng nguồn vốn chủ sở hữu của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 37.392 tỷ đồng, tăng 3,8% so với cùng kỳ 2022; Tổng dự phòng nghiệp vụ thuộc trách nhiệm giữ lại của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 32.901 tỷ đồng, tăng 16,4% so với cùng kỳ năm 2022; Tổng doanh thu phí bảo hiểm gốc của các DNBH phi nhân thọ ước đạt 68.201 tỷ đồng, tăng 15,53% so với cùng kỳ năm 2022; Tổng số tiền thực bồi thường và trả tiền bảo hiểm gốc của các DNBH phi nhân thọ ước là 23.418 tỷ đồng, tăng 20,2% so với cùng kỳ năm 2022.

Thứ ba, các DNBH phi nhân thọ tiếp tục phát triển thị trường, mở rộng địa bàn, mạng lưới kinh doanh và đa dạng hóa sản phẩm bảo hiểm, ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kinh doanh bảo hiểm:

Năm 2022, các DNBH phi nhân thọ thành lập mới, thay đổi địa điểm của 61 chi nhánh, văn phòng đại diện; nâng tổng chi nhánh lên đến gần 800 chi nhánh hoạt động tại 63 tỉnh, thành phố trên cả nước. Các chi nhánh mới được thành lập đã tổ chức triển khai hoạt động kinh doanh, góp phần vào tăng trưởng doanh thu chung của toàn thị trường.

Cho đến nay, có khoảng 2.650 sản phẩm thuộc các nghiệp vụ bảo hiểm phi nhân thọ và nghiệp vụ bảo hiểm sức khỏe được các DNBH triển khai trên thị trường, cơ bản đáp ứng nhu cầu bảo hiểm ngày càng đa dạng của các tổ chức, cá nhân; góp phần ổn định nền kinh tế và bảo đảm an sinh xã hội.

Các doanh nghiệp bảo hiểm ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kinh doanh bảo hiểm như việc cấp Giấy chứng nhận bảo hiểm điện tử đối với bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới, bảo hiểm cháy nổ bắt buộc, ... theo quy định pháp luật.

Thứ tư, DNBH tiếp tục nỗ lực triển khai các chính sách bảo hiểm bắt buộc, phục vụ mục tiêu bảo vệ lợi ích công cộng, môi trường và an toàn xã hội, góp phần ổn định phát triển kinh tế, an sinh xã hội như:

- Về bảo hiểm bắt buộc trách nhiệm dân sự của chủ xe cơ giới: Khoảng 90% chủ xe ô tô, trên 30% chủ xe mô tô, xe máy tham gia thực hiện, chính sách bảo hiểm trách nhiệm dân sự đã khẳng định là giải pháp tài chính hiệu quả, kịp thời hỗ trợ nạn nhân tai nạn giao thông và chủ xe khắc phục hậu quả thiệt hại về mặt tài chính, nhanh chóng ổn định sản xuất kinh doanh, góp phần đảm bảo trật tự, an toàn giao thông và thực hiện an sinh-xã hội.

- Về bảo hiểm cháy, nổ bắt buộc: Công tác giải quyết bồi thường kịp thời, nhanh chóng đã giúp các tổ chức, cá nhân bị thiệt hại do cháy, nổ chủ động khắc phục hậu quả và khôi phục sản xuất, kinh doanh; đảm bảo môi trường đầu tư an toàn cho các nhà đầu tư, đặc biệt là các nhà đầu tư nước ngoài để thu hút nguồn vốn đầu tư nước ngoài. Ngoài ra, các DNBH còn đóng góp kinh phí, hỗ trợ tích cực cho hoạt động phòng cháy, chữa cháy (PCCC) như: Trang bị phương tiện,

thiết bị cho lực lượng Cảnh sát PCCC; tuyên truyền, khen thưởng, phổ biến kiến thức pháp luật về PCCC....

- Về bảo hiểm bắt buộc trong hoạt động đầu tư xây dựng: Việc thực hiện chính sách đã góp phần huy động nguồn lực từ thị trường bảo hiểm để bảo vệ cho các công trình xây dựng trước các rủi ro, đảm bảo khôi phục tổn thất nhanh chóng, đầy đủ để hoạt động xây dựng được thông suốt, tạo sự yên tâm cho các chủ đầu tư, nhà thầu tư vấn, người lao động tham gia hoạt động đầu tư xây dựng.

Thứ năm, công tác quản trị doanh nghiệp tiếp tục được hoàn thiện

Trong năm 2022, công tác quản trị doanh nghiệp được tiếp tục hoàn thiện, trên cơ sở đề nghị của các DNBH phi nhân thọ, Bộ Tài chính chấp thuận thay đổi chức danh Tổng giám đốc, chức danh Chủ tịch Hội đồng quản trị/Hội đồng thành viên; chức danh Chuyên gia tính toán dự phòng và khả năng thanh toán - là các chức danh quản trị, điều hành quan trọng trong công tác quản trị doanh nghiệp. Bên cạnh đó, các vị trí quản trị, điều hành yêu cầu nghiệp vụ chuyên sâu trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm như Trưởng Ban kiểm soát, Kế toán trưởng, Giám đốc chi nhánh, Trưởng bộ phận nghiệp vụ cũng được các DNBH phi nhân thọ quan tâm đào tạo, bồi dưỡng, bổ nhiệm.

Quy trình nghiệp vụ (phát triển sản phẩm sản phẩm, khai thác, giám định, bồi thường, tái bảo hiểm...) và hệ thống kiểm soát nội bộ và kiểm toán nội bộ cũng được các DNBH phi nhân thọ quan tâm thường xuyên đánh giá, rà soát, hoàn thiện nhằm đáp ứng yêu cầu theo quy định hiện hành, đồng thời tăng cường hiệu quả, hiệu lực của công tác quản trị doanh nghiệp, góp phần giảm thiểu các rủi ro trong kinh doanh, kiểm soát tình trạng nợ phí bảo hiểm.

Tin 4. Thị trường bảo hiểm nhân thọ

Năm 2022, Cục Quản lý, giám sát bảo hiểm tiếp tục bám sát thực hiện các mục tiêu trong Đề án cơ cấu lại thị trường chứng khoán và thị trường bảo hiểm đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025 ban hành kèm theo Quyết định 242/QĐ-TTg ngày 28/2/2019 của Thủ tướng Chính phủ, các Nghị quyết của Chính phủ, chương trình, kế hoạch công tác của Bộ Tài chính và Cục Quản lý, giám sát bảo hiểm.

Đánh giá chung về những kết quả nổi bật của thị trường bảo hiểm nhân thọ năm 2022 có thể khái quát một số điểm sáng sau:

1. Thị trường bảo hiểm nhân thọ năm 2022 duy trì tốc độ tăng trưởng ổn định

Trong năm 2022, dịch bệnh Covid-19 và ảnh hưởng của lạm phát đã tác động đến mọi mặt đời sống kinh tế - xã hội nói chung và lĩnh vực bảo hiểm nói riêng. Mặc dù vậy, Chính phủ đã triển khai hàng loạt các biện pháp để kiểm soát dịch và kiềm chế lạm phát, ổn định nền kinh tế vĩ mô nên thị trường bảo hiểm nhân thọ vẫn đạt được kết quả tốt với tổng doanh thu phí bảo hiểm trong năm 2022 tăng 15% so với năm 2021.

Tính đến nay, thị trường bảo hiểm nhân thọ có 19 doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ. Dự kiến kết quả kinh doanh của các DNBH nhân thọ cả năm 2022 như

sau: Tổng tài sản của các DNBH nhân thọ ước đạt 694.083 tỷ đồng, tăng 15,8% so với năm 2021. Đầu tư trở lại nền kinh tế ước đạt 592.811 tỷ đồng, tăng 13,9% so với năm 2021. Tổng dự phòng nghiệp vụ bảo hiểm ước đạt 493.658 tỷ đồng, tăng 14,5% so với năm 2021. Tổng doanh thu phí bảo hiểm toàn thị trường bảo hiểm nhân thọ ước đạt 183.105 tỷ đồng, tăng 15% so với năm 2021. Nguồn vốn chủ sở hữu ước đạt 125.422 tỷ đồng, tăng 3,8% so với năm 2021. Tổng số tiền chi trả quyền lợi bảo hiểm ước đạt 40.600 tỷ đồng, tăng 25,1% so với năm 2021. Thị trường bảo hiểm nhân thọ phát triển ổn định có thể khái quát một số nguyên nhân chính như sau:

Thứ nhất, Chính phủ đã triển khai đồng bộ hàng loạt giải pháp, chính sách nhằm hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn cho người dân và doanh nghiệp, qua đó đã góp phần thúc đẩy tiêu dùng, khôi phục hoạt động sản xuất kinh doanh, phục hồi tăng trưởng kinh tế. Việc kiểm soát tốt dịch bệnh và kiểm chế lạm phát đã tạo điều kiện và môi trường ổn định cho các doanh nghiệp nói chung, doanh nghiệp bảo hiểm nói riêng khôi phục, đẩy mạnh triển khai hoạt động kinh doanh.

Thứ hai, hệ thống các văn bản pháp luật tiếp tục được hoàn thiện để từng bước tạo hành lang pháp lý thuận lợi cho sự phát triển lành mạnh và bền vững của thị trường bảo hiểm, đáp ứng các cam kết song phương, đa phương về hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó, Bộ Tài chính luôn đồng hành cùng các doanh nghiệp thông qua việc cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính, kịp thời tháo gỡ khó khăn vướng mắc cũng như có các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp bảo hiểm.

Thứ ba, các doanh nghiệp bảo hiểm đã rất chủ động trong việc thích nghi hoạt động sản xuất kinh doanh trong tình hình mới, rà soát, cắt giảm chi phí nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động, bổ sung vốn điều lệ để tăng cường năng lực tài chính và mở rộng các kênh phân phối, đẩy mạnh các hình thức phân phối bảo hiểm trực tuyến, tăng cường giao dịch trực tuyến với khách hàng, triển khai đa dạng các kênh thu phí trực tuyến.

Thứ tư, về phía người tham gia bảo hiểm, nhận thức về tầm quan trọng và ý nghĩa của bảo hiểm nhân thọ, bảo hiểm sức khỏe đã được nâng lên đáng kể trong những năm qua và nhất là trong giai đoạn dịch bệnh Covid-19. Người dân vì thế đã chủ động hơn, sớm hơn trong việc tiếp cận và tham gia bảo hiểm.

2. Hoàn thiện môi trường pháp lý hỗ trợ phát triển ổn định thị trường bảo hiểm nhân thọ

Công tác xây dựng chính sách, chế độ trong lĩnh vực bảo hiểm tiếp tục được hoàn thiện nhằm kịp thời đề xuất các giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp, tạo môi trường và điều kiện cho các doanh nghiệp mở rộng phát triển kinh doanh.

Trong năm 2022, Bộ Tài chính đã phối hợp với cơ quan của Chính phủ, các Ủy ban của Quốc hội hoàn thiện Dự án Luật Kinh doanh bảo hiểm (sửa đổi) và các văn bản hướng dẫn Luật. Ngày 16/6/2022, Quốc hội đã thông qua Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 với tỷ lệ nhất trí cao (94,18%).

3. Sản phẩm bảo hiểm nhân thọ phát triển đa dạng và đáp ứng nhu cầu của người tham gia bảo hiểm

Trong năm 2022, thị trường bảo hiểm nhân thọ đã có thêm 67 sản phẩm bảo hiểm mới. Cục Quản lý, giám bảo hiểm tiếp tục đồng hành cùng doanh nghiệp, Hiệp hội bảo hiểm Việt Nam trong công tác nâng cao hình ảnh của thị trường bảo hiểm, nâng cao chất lượng dịch vụ khách hàng, khẳng định vai trò của bảo hiểm trong sự phát triển kinh tế xã hội.

Theo Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 có hiệu lực từ 01/01/2023, Bộ Tài chính sẽ không phê chuẩn sản phẩm bảo hiểm nhân thọ trước khi triển khai, doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ sẽ được chủ động, tự chịu trách nhiệm trong xây dựng, thiết kế và phát triển sản phẩm bảo hiểm. Doanh nghiệp bảo hiểm chỉ đăng kí với Bộ Tài chính phương pháp, cơ sở tính phí.

4. Công tác kiểm tra, giám sát DNBH được tăng cường

Trong năm 2022, Cục Quản lý, giám sát bảo hiểm đã tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra nhằm đảm bảo doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ thực hiện tốt công tác dịch vụ khách hàng, quản trị tài chính, quản trị rủi ro, đảm bảo tình hình tài chính lành mạnh và đáp ứng đầy đủ các cam kết với bên mua bảo hiểm.

5. Năng lực tài chính doanh nghiệp được tăng cường

Năm 2022, các doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ tiếp tục thực hiện tăng vốn điều lệ, tăng thêm 8.935 tỷ đồng. Vốn chủ sở hữu của các DNBH nhân thọ ước đạt lên đến 125.422 tỷ đồng. Doanh nghiệp bảo hiểm nhân thọ tăng vốn nhằm đảm bảo an toàn tài chính và phát triển kinh doanh, đồng thời thể hiện cam kết gắn bó lâu dài của các nhà đầu tư nước ngoài vào thị trường Việt Nam.

Tin 5. Hoạt động trung gian và phụ trợ bảo hiểm

1. Lĩnh vực môi giới bảo hiểm tiếp tục phát triển ổn định

Năm 2022, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, là năm phục hồi kinh tế - xã hội sau tác động của đại dịch Covid-19. Nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội diễn ra trong bối cảnh tình hình kinh tế thế giới tiếp tục chịu ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, việc điều chỉnh chính sách tiền tệ, tài khóa ở một số nước để kiểm soát tình trạng lạm phát đã tác động đến thị trường tài chính, hoạt động đầu tư thương mại toàn cầu. Mặc dù có nhiều khó khăn thách thức, nhưng tình hình kinh tế - xã hội tại Việt Nam đã phục hồi tích cực và đạt những kết quả quan trọng trên nhiều lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực môi giới bảo hiểm.

Bằng sự chủ động, sáng tạo, các doanh nghiệp môi giới bảo hiểm vẫn phát huy được vai trò của mình làm cầu nối giữa người mua bảo hiểm và doanh nghiệp bảo hiểm trong việc thúc đẩy các giao dịch bảo hiểm và tiếp tục tăng trưởng ổn định, bình quân tăng trưởng 3 năm gần đây đều đạt trên 10%.

Tổng phí bảo hiểm thu xếp qua môi giới năm 2022 ước đạt 15.751 tỷ đồng, tăng 7,0% so với năm 2021, trong đó phí bảo hiểm gốc thu xếp qua môi giới ước đạt 8.982 tỷ đồng, tăng 16,15%, phí tái bảo hiểm thu xếp qua môi giới ước đạt 6.769 tỷ đồng, giảm 3,0% so với năm 2021.

Tổng doanh thu hoa hồng môi giới bảo hiểm năm 2022 ước đạt 1.130 tỷ đồng (tăng 11,14% so với cùng kỳ năm 2021), trong đó hoa hồng môi giới bảo

hiểm gốc ước đạt 881 tỷ đồng (tăng 11,48% so với năm 2021), hoa hồng môi giới tái bảo hiểm ước đạt 249 tỷ đồng (tăng 9,96% so với năm 2021).

Với tiềm năng phát triển của thị trường bảo hiểm, quy định pháp luật minh bạch đã tạo điều kiện cho các chủ đầu tư tham gia vào thị trường Việt Nam. Trong 4 năm gần đây đã có 13 DNMGBH được cấp phép thành lập và hoạt động.

Năm 2022, Bộ Tài chính đã cấp Giấy phép điều chỉnh cho một số doanh nghiệp môi giới bảo hiểm được mở rộng nội dung, phạm vi hoạt động để thực hiện hoạt động dịch vụ phụ trợ bảo hiểm như SPE, WTW, Wellbe. Đồng thời tiếp tục ghi nhận sự tham gia thị trường của các nhà đầu tư nước ngoài trong năm 2022 để thành lập doanh nghiệp môi giới bảo hiểm như: Công ty Malakut Insurance Brokers (Asia) Limited (địa chỉ trụ sở chính tại Malaysia) được thành lập Công ty TNHH môi giới bảo hiểm Malakut (Việt Nam) và các chủ đầu tư trong nước thành lập Công ty môi giới bảo hiểm ANT và Công ty TNHH môi giới bảo hiểm TIS Việt Nam, Công ty cổ phần môi giới bảo hiểm BeOne.

2. Chuẩn hóa chất lượng dịch vụ môi giới bảo hiểm

Luật Kinh doanh bảo hiểm số 24/2000/QH10 được Quốc hội khóa X kỳ họp thứ 8 thông qua ngày 9/12/2000 (đã được sửa đổi, bổ sung một số điều vào năm 2010 và 2019). Do Luật Kinh doanh bảo hiểm đã được ban hành cách đây hơn 20 năm, cùng với sự phát triển của thị trường bảo hiểm và hội nhập, hợp tác quốc tế, nên thị trường cũng bộc lộ một số tồn tại và cơ chế chính sách cũng có những bất cập chưa theo kịp với thực tế, vì vậy, cần thiết xây dựng Luật Kinh doanh bảo hiểm (sửa đổi), trong đó có hoạt động môi giới bảo hiểm.

Ngày 16/6/2022, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV, kỳ họp thứ 3 đã thông qua Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 (Luật có hiệu lực từ ngày 1/1/2023). Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 đã bổ sung các quy định để nâng cao chất lượng hoạt động môi giới bảo hiểm, trong đó có nguyên tắc hoạt động môi giới bảo hiểm trung thực, khách quan, minh bạch và tuân theo quy tắc đạo đức nghề nghiệp do tổ chức xã hội - nghề nghiệp ban hành. Việc bổ sung các quy định này nhằm nâng cao chất lượng hoạt động môi giới bảo hiểm.

Với quy định về nguyên tắc hoạt động trung thực, khách quan, minh bạch các DNMGBH cung cấp thông tin, tư vấn cho bên mua bảo hiểm về loại hình bảo hiểm, sản phẩm bảo hiểm, chương trình bảo hiểm, điều kiện, điều khoản, phí bảo hiểm giúp khách hàng đánh giá những rủi ro của khách hàng, phân tích những rủi ro có thể được loại trừ, có thể được giữ lại và những rủi ro cần phải bảo hiểm, giúp khách hàng lựa chọn các DNBH có đầy đủ khả năng cung cấp những sản phẩm bảo hiểm, những dịch vụ bảo hiểm phù hợp theo yêu cầu của khách hàng. Đồng thời sẽ là cầu nối giữa người mua bảo hiểm và DNBH, giữa DNBH gốc và doanh nghiệp tái bảo hiểm, từ đó sẽ thúc đẩy phát triển thị trường bảo hiểm Việt Nam.

Đồng thời tuân theo quy tắc đạo đức nghề nghiệp do tổ chức xã hội - nghề nghiệp ban hành, hướng tới sẽ có tổ chức xã hội nghề nghiệp trong hoạt động môi giới bảo hiểm để thống nhất quy định các chuẩn mực đạo đức, hành vi ứng xử,

nguyên tắc hoạt động. Qua đó, là cơ sở để các nhân viên hoạt động môi giới bảo hiểm rèn luyện, tu dưỡng đạo đức nhằm nâng cao chất lượng hoạt động, uy tín, trách nhiệm nghề nghiệp góp phần bảo đảm tính nghiêm minh, công bằng của pháp luật; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân khi tham gia bảo hiểm, góp phần củng cố vị trí, vai trò của hoạt động môi giới bảo hiểm trong hoạt động kinh doanh bảo hiểm tại thị trường Việt Nam.

3. Mở rộng nội dung hoạt động cho doanh nghiệp môi giới bảo hiểm

Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2000 (được sửa đổi năm 2010, 2019) quy định nội dung hoạt động của DNMGBH là hoạt động môi giới bảo hiểm gốc, hoạt động môi giới tái bảo hiểm, cung cấp dịch vụ phụ trợ bảo hiểm.

Nhằm khai thác thế mạnh, tận dụng năng lực sẵn có của DNMGBH, nhất là các DN có vốn đầu tư nước ngoài, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kinh doanh bảo hiểm, Luật Sở hữu trí tuệ số 42/2019/QH14 được Quốc hội thông qua ngày 14/6/2019 và có hiệu lực từ ngày 01/11/2019 đã sửa đổi để cho phép DNMGBH được cung cấp các dịch vụ phụ trợ bảo hiểm, bao gồm hoạt động tư vấn bảo hiểm, đánh giá rủi ro bảo hiểm, tính toán bảo hiểm, giám định tổn thất bảo hiểm, hỗ trợ giải quyết bồi thường bảo hiểm. Luật Kinh doanh bảo hiểm năm 2022 tiếp tục sửa đổi theo hướng mở rộng nội dung hoạt động của DNMGBH thêm dịch vụ liên quan đến hợp đồng bảo hiểm theo yêu cầu của bên mua bảo hiểm.

Như vậy, ngoài kinh doanh môi giới bảo hiểm, DNMGBH có thể cung cấp dịch vụ phụ trợ bảo hiểm và các hoạt động khác liên quan đến hợp đồng bảo hiểm theo yêu cầu của bên mua bảo hiểm như quản lý hợp đồng, quản lý bồi thường, cung cấp các giải pháp quản lý rủi ro. Việc mở rộng hoạt động của DNMGBH sẽ góp phần gia tăng giá trị dịch vụ cung cấp, khai thác tiềm năng thế mạnh, hỗ trợ sự phát triển, chuyên nghiệp của thị trường bảo hiểm từ DNMGBH.

Tin 6. Tác động của đại dịch Covid 19 đến những ưu tiên trong hoạt động giám sát các doanh nghiệp bảo hiểm. Kinh nghiệm của cơ quan quản lý, giám sát bảo hiểm và hưu trí Châu Âu

1. Bối cảnh

Những năm qua là những năm đầy thách thức đối với nền kinh tế toàn cầu do đại dịch COVID -19. Sự bùng phát của đại dịch COVID-19 đã gây ra những gián đoạn xã hội lớn và những thách thức kinh tế chưa từng có và ngành bảo hiểm không nằm ngoài những ảnh hưởng này.

Đại dịch COVID-19 có tác động đáng kể đến lĩnh vực bảo hiểm từ góc độ hành vi và bảo vệ người tiêu dùng. Khi đại dịch bắt đầu, lo ngại của người tham gia bảo hiểm tăng lên cao do thu nhập giảm sút, tình trạng mất việc làm tăng cao, các cú sốc thị trường xuất hiện, các công ty bảo hiểm chuyển sang hình thức làm việc từ xa.

Ngành bảo hiểm đã đóng một vai trò quan trọng trong việc đối phó với đại dịch bằng cách giảm bớt một phần tác động tài chính thông qua việc thanh toán

các yêu cầu bồi thường, tiến hành các hoạt động quản trị và giảm thiểu rủi ro, hỗ trợ phục hồi do gián đoạn kinh doanh.

Thêm vào đó, rủi ro về định giá, thanh khoản, tín dụng và khả năng thanh toán của các doanh nghiệp bảo hiểm đều gia tăng. Tuy nhiên, các công ty bảo hiểm đã nhanh chóng thích ứng với các điều kiện thị trường mới và thực hiện các bước để duy trì hoạt động kinh doanh và dịch vụ liên tục trong đại dịch cho khách hàng, đồng thời đảm bảo an toàn cho nhân viên. Tầm quan trọng của khung pháp lý về vốn trên cơ sở rủi ro cho thấy tính hiệu quả càng cao sau sự bùng phát COVID-19. Cách tiếp cận phù hợp với thị trường và dựa trên rủi ro đã giúp các công ty bảo hiểm tăng tính thích nghi, xây dựng khả năng phục hồi và tăng cường các biện pháp quản lý rủi ro, đồng thời các điều chỉnh đối với bảo lãnh dài hạn cho phép giảm thiểu biến động tức thời của thị trường do COVID-19 gây ra. Tuy nhiên, mức độ gián đoạn kinh tế còn khó dự đoán do chắc chắn rủi ro trong tương lai của ngành bảo hiểm cũng tăng lên cao. Bên cạnh đó, COVID-19 đã làm trầm trọng thêm những thách thức đã tồn tại từ trước do môi trường lãi suất thấp kéo dài - một rủi ro cơ bản đối với cả lĩnh vực bảo hiểm.

Liên minh Châu Âu đã đặt ra mục tiêu giảm thiểu tác động của COVID-19 lên hàng đầu. Cơ quan quản lý, giám sát bảo hiểm và hưu trí Châu Âu (European Insurance and Occupational Pensions Authority - EIOPA), với sự hợp tác chặt chẽ với các Cơ quan giám sát Châu Âu khác (European Supervisory Authority – ESA) đã theo dõi rất chặt chẽ tình hình COVID-19 bùng phát, gây gián đoạn cho các hộ gia đình và doanh nghiệp.

EIOPA đã hợp tác chặt chẽ với các Cơ quan có thẩm quyền quốc gia (National Competent Authorities – NCA) để đảm bảo sự ổn định tài chính, tính toàn vẹn của thị trường và bảo vệ người tiêu dùng, bao gồm cả việc giải quyết các rủi ro về hành vi bất nguồn từ đại dịch COVID-19. Đặc biệt, EIOPA và NCA đã chia sẻ thông tin, thu thập dữ liệu và tham gia với các bên liên quan ở các cấp độ khác nhau.

2. Biện pháp giám sát

Trước những bất ổn đang diễn ra đối với quá trình phục hồi sau đại dịch COVID-19, ESA nhấn mạnh sự cần thiết phải thực hiện các hành động chính sách như: giám sát rủi ro và thực hiện kiểm tra mức độ căng thẳng (Stress testing); thúc đẩy sự linh hoạt ở những nơi và khi cần thiết; hỗ trợ nền kinh tế; chuẩn bị sẵn sàng; giám sát chuyển đổi số.

Hơn nữa, kể từ khi bùng phát đại dịch COVID – 19, EIOPA đã đưa ra một số biện pháp giám sát nhằm hỗ trợ các công ty bảo hiểm tập trung vào việc đảm bảo hoạt động kinh doanh liên tục và tiếp tục phục vụ khách hàng của họ. EIOPA đã đặt ra những kỳ vọng của mình từ lĩnh vực bảo hiểm trong một số tuyên bố bao gồm các hành động nhằm giảm thiểu tác động của đại dịch COVID – 19 đối với lĩnh vực bảo hiểm EU và người tiêu dùng.

EIOPA đã thực hiện các biện pháp giám sát, tuyên bố, kêu gọi hành động liên quan đến tính liên tục của hoạt động kinh doanh, báo cáo giám sát và công khai thông tin, gia hạn thời hạn yêu cầu cung cấp thông tin, tham vấn, đánh giá

tác động, các biện pháp cần thực hiện để duy trì khả năng thanh toán và trạng thái vốn cân bằng với sự bảo vệ của người được bảo hiểm,...

Ngoài ra, EIOPA đã thực hiện đánh giá định lượng và định tính chi tiết về các rủi ro chính được xác định đối với lĩnh vực bảo hiểm và bảo hiểm hưu trí. Kết quả đánh giá cho thấy rủi ro và thách thức chính hàng đầu về tính trọng yếu đối với các doanh nghiệp bảo hiểm: khả năng sinh lời của danh mục đầu tư, khả năng thanh toán, khả năng tiếp xúc với ngân hàng, khả năng sinh lời bảo lãnh phát hành, mức độ tập trung vào rủi ro quốc gia và rủi ro mạng.

Môi trường lãi suất thấp kéo dài đã là một rủi ro cơ bản đối với cả lĩnh vực bảo hiểm và sự bùng phát COVID-19 càng làm tăng thêm tiềm năng của nó.

Về việc bảo vệ người tham gia bảo hiểm và thực hiện các khía cạnh kinh doanh, các hoạt động giám sát định lượng và định tính thường xuyên cho thấy những rủi ro có thể xảy ra đối với người tham gia bảo hiểm có thể xảy ra liên quan đến:

- Kinh doanh liên tục, cho cả lĩnh vực bảo hiểm và bảo hiểm hưu trí;
- Thiết kế sản phẩm và điều khoản loại trừ;
- Thiếu rõ ràng về các điều khoản và điều kiện;
- Thay đổi phạm vi bảo hiểm đối với các hợp đồng đang có hiệu lực hoặc khi gia hạn;
- Thiết kế sản phẩm và phí bảo hiểm không phản ánh đầy đủ các mức độ rủi ro;
- Các vấn đề về cấu trúc trong thị trường đầu tư bán lẻ, đặc biệt tập trung vào thị trường liên kết đơn vị, có thể bị khủng hoảng trầm trọng hơn do người tham gia bảo hiểm chấm dứt hợp đồng bảo hiểm sớm và/hoặc môi trường lãi suất thấp kéo dài;
- Các vấn đề liên quan đến sản phẩm bảo hiểm du lịch.

Những rủi ro và thách thức này càng đặt ra câu hỏi về tính bền vững của các mô hình kinh doanh hiện tại, về khả năng tài chính cũng như về khả năng cung cấp bảo hiểm đầy đủ mà các thị trường mục tiêu mong đợi hoặc yêu cầu.

Trong bối cảnh đó, EIOPA xác định hai ưu tiên sau đây trong hoạt động giám sát của mình:

(1) Tính bền vững của mô hình kinh doanh

Trong bối cảnh đại dịch COVID-19 và môi trường lãi suất thấp kéo dài, EIOPA mong muốn các NCA tập trung các hoạt động giám sát của họ vào việc theo dõi tác động của môi trường lãi suất thấp kéo dài cũng như ảnh hưởng của COVID -19 về tính bền vững và phát triển của mô hình kinh doanh của các công ty bảo hiểm.

Cụ thể, các hoạt động giám sát nên tập trung vào việc đánh giá tác động của cả đại dịch COVID-19 và môi trường lãi suất thấp kéo dài đối với khả năng

tài chính, tức là khả năng thanh toán, khả năng sinh lời và vị thế thanh khoản của các công ty bảo hiểm, trong ngắn hạn, trung hạn và dài hạn.

Rủi ro hệ thống có thể đến từ mối liên kết giữa các công ty bảo hiểm với ngân hàng cũng như những rủi ro hệ thống có thể hình thành từ các lĩnh vực của nền kinh tế mới cũng cần được xem xét. Hơn nữa, EIOPA kỳ vọng NCA sẽ xem xét tăng cường giám sát thị trường đối với Lãi suất thấp (Low interest rate - LIR) thông qua các bài kiểm tra căng thẳng.

EIOPA cũng kỳ vọng NCA sẽ xem xét kỹ lưỡng các công ty bảo hiểm đánh giá rủi ro hướng tới tương lai và thực hiện trong các quy trình đánh giá rủi ro và khả năng thanh toán của doanh nghiệp (**own risk and solvency assessment – ORSA**) và báo cáo đánh giá rủi ro của doanh nghiệp (Own Risk Assessment – ORA) của họ tương ứng, cũng như các biện pháp mà các công ty bảo hiểm thực hiện để duy trì vị thế vốn của họ trong sự cân bằng với bảo vệ các chủ hợp đồng và người thụ hưởng.

Đại dịch có khả năng đẩy nhanh các xu hướng mới nổi trong ngành, đặc biệt là trong lĩnh vực số hóa, tính bền vững, các sản phẩm và dịch vụ bảo hiểm và hưu trí mới hoặc chuyển đổi sản phẩm (ví dụ: đơn giản hóa sản phẩm, đơn giản hóa danh mục sản phẩm, thay đổi cấu trúc trong danh mục sản phẩm). Số hóa đang làm tăng rủi ro và cơ hội đáng kể từ góc độ giám sát; do đó, một sự hiểu biết đúng đắn về hướng của những biến đổi trong tương lai là rất quan trọng.

EIOPA kỳ vọng NCA giám sát tác động của các xu hướng và rủi ro mới nổi đối với mô hình kinh doanh của các công ty bảo hiểm cũng như đối với khả năng thanh toán trong tương lai, nhu cầu vốn và thanh khoản kết hợp với khả năng tạo vốn trong trung và dài hạn.

(2) Thiết kế sản phẩm phù hợp, bao gồm thông qua giám sát chặt chẽ việc giám sát và quản trị sản phẩm (Product oversight and governance – POG)

Trong bối cảnh đại dịch COVID-19 và môi trường lãi suất thấp kéo dài, EIOPA mong muốn các NCA tập trung các hoạt động giám sát của họ vào việc theo dõi tác động của đại dịch COVID-19 đối với các sản phẩm và đảm bảo rằng các yêu cầu POG cũng như các hành vi và bảo vệ người tham gia bảo hiểm có liên quan đến hoạt động kinh doanh được thực hiện đầy đủ để giải quyết những thiếu sót xuất hiện trong cuộc khủng hoảng. Điều này sẽ bao gồm phân tích độ phức tạp của sản phẩm và hợp đồng cũng như đánh giá xem các cam kết bảo hiểm đã đánh giá đầy đủ những thay đổi trong hồ sơ rủi ro sản phẩm do hành vi của người tham gia bảo hiểm và các cú sốc thị trường hay chưa.

Đối với cả công ty bảo hiểm có lợi nhuận bị ảnh hưởng thì các sản phẩm của họ cần được xem xét để một mặt đảm bảo tính bền vững của mô hình kinh doanh và mặt khác lấy khách hàng làm trung tâm. Trong bối cảnh này, EIOPA kỳ vọng NCA sẽ đánh giá liệu các doanh nghiệp bảo hiểm có thực hiện đầy đủ các quy trình phê duyệt sản phẩm và thiết kế sản phẩm lấy khách hàng làm trung tâm hay không. Ngoài ra, EIOPA kỳ vọng NCA sẽ đánh giá tính bền vững của sản phẩm và kiểm tra xem những sản phẩm này có mang lại giá trị đồng tiền cho người tham gia bảo hiểm và người tiết kiệm hay không.

Cụ thể, đối với các sản phẩm hiện có, EIOPA kỳ vọng NCA sẽ đánh giá xem liệu trong trường hợp các cú sốc thị trường dẫn đến những thay đổi đáng kể về mức độ rủi ro, các sản phẩm có còn phù hợp với thị trường mục tiêu liên quan hay không và liệu tác động đến lợi nhuận có được giảm thiểu hay không. Trên thực tế, EIOPA mong đợi NCA giám sát xem liệu các doanh nghiệp bảo hiểm có đánh giá thiết kế của sản phẩm để đảm bảo rằng chúng dễ dàng được hiểu và mang lại giá trị cho thị trường mục tiêu liên quan hay không.

Những thay đổi trong thói quen và hành vi của người tham gia bảo hiểm do hậu quả của đại dịch COVID-19 đã dẫn đến những thay đổi đáng kể trong hồ sơ rủi ro của các sản phẩm với giá cả thường không phản ánh đầy đủ mức độ rủi ro thực tế. EIOPA mong muốn NCA đánh giá liệu các công ty bảo hiểm có thực hiện đầy đủ các hoạt động giám sát và đánh giá sản phẩm tập trung vào các sản phẩm có tính năng và nhu cầu, mục tiêu và đặc điểm của thị trường mục tiêu đã bị ảnh hưởng bởi đại dịch COVID-19 hay không, dẫn đến thay đổi đáng kể đối với hồ sơ rủi ro và đặt ra câu hỏi về đối xử công bằng với người tiêu dùng. Điều này cũng sẽ bao gồm việc giám sát chặt chẽ tỷ lệ yêu cầu bồi thường và các hành động giảm thiểu được thực hiện.

EIOPA cũng kỳ vọng trong thời gian tới các NCA sẽ giám sát và giảm thiểu thiệt hại của người tham gia bảo hiểm liên quan đến cách xử lý các trường hợp loại trừ trong bối cảnh đại dịch và rủi ro lãi suất đã gia tăng thêm từ sau đại dịch COVID -19./.

Tin 7. Kết quả công tác đào tạo bảo hiểm năm 2022 và định hướng năm 2023

1. Kết quả công tác đào tạo bảo hiểm năm 2022

Hiện nay, thị trường bảo hiểm Việt Nam đang trong giai đoạn phát triển rất nhanh và có sự thay đổi lớn về cơ chế quản lý, cùng với đó là sự thay đổi về môi trường hoạt động kinh doanh nhằm đáp ứng yêu cầu của quá trình hội nhập quốc tế. Với mục tiêu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thị trường bảo hiểm Việt Nam trong giai đoạn hội nhập quốc tế, Viện Phát triển bảo hiểm Việt Nam (Viện PTBH) đã liên tục cập nhật, xây dựng kế hoạch, triển khai công tác đào tạo cho thị trường bảo hiểm. Các chương trình đào tạo được thực hiện chủ yếu là các khóa đào tạo ngắn hạn nhằm trang bị kiến thức chuyên sâu dưới nhiều hình thức khác nhau, trong đó chú trọng đào tạo chuyên gia ở các khâu hoạt động, các lĩnh vực chuyên môn cụ thể của hoạt động kinh doanh bảo hiểm. Nội dung đào tạo tập trung vào những kiến thức hữu ích, thực tế phục vụ cho nhu cầu công việc của cán bộ ngành bảo hiểm.

Trong năm 2022, Viện PTBH đã tổ chức 16 khóa đào tạo cho thị trường theo cả 02 hình thức trực tiếp và trực tuyến hoặc kết hợp trực tiếp và trực tuyến theo định kỳ hoặc theo nhu cầu riêng của các doanh nghiệp, bao gồm: các khóa đào tạo Pháp luật về kinh doanh bảo hiểm; khóa đào tạo Pháp luật về bảo hiểm nhân thọ; khóa Đào tạo cơ bản về bảo hiểm phi nhân thọ; khóa đào tạo Nguyên lý cơ bản về bảo hiểm và pháp luật kinh doanh bảo hiểm phi nhân thọ; khóa đào tạo Kế toán và thuế cho doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ... với tổng cộng 678 lượt học viên tham dự.

Thông qua các khóa đào tạo, các học viên tham dự được trang bị các kiến thức về nguyên lý cơ bản về bảo hiểm (như tổng quan về rủi ro, nguyên tắc cơ bản của bảo hiểm, vai trò của bảo hiểm, một số khái niệm cơ bản trong bảo hiểm, nguyên lý về hợp đồng bảo hiểm); kiến thức pháp luật Việt Nam về kinh doanh bảo hiểm (như quy định chung về hợp đồng bảo hiểm, quy định quản lý nhà nước về hoạt động kinh doanh bảo hiểm, chế độ tài chính doanh nghiệp bảo hiểm (DNBH), xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm...).

Ngoài các kiến thức chung, các khóa học cũng trang bị các kiến thức nghiệp vụ chuyên môn đối với từng loại hình bảo hiểm. Đối với các khóa đào tạo Pháp luật về bảo hiểm nhân thọ, các học viên được trang bị những kiến thức liên quan đến quy định pháp luật trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm nhân thọ, bao gồm: khái quát Luật Kinh doanh bảo hiểm và các văn bản hướng dẫn thi hành; quy định về nghiệp vụ bảo hiểm nhân thọ, khai thác bảo hiểm nhân thọ, quy định riêng cho sản phẩm bảo hiểm liên kết chung, liên kết đơn vị, hưu trí; cập nhật các quy định mới tại Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15...

Đối với các khóa Đào tạo cơ bản về bảo hiểm phi nhân thọ, các học viên được trang bị các kiến thức cơ bản về các nghiệp vụ bảo hiểm phi nhân thọ (bao gồm bảo hiểm xe cơ giới, bảo hiểm tài sản, bảo hiểm kỹ thuật, bảo hiểm hàng hóa, bảo hiểm tàu thuyền, bảo hiểm trách nhiệm và tái bảo hiểm...).

Đối với khóa đào tạo Kế toán và thuế cho doanh nghiệp bảo hiểm phi nhân thọ, khóa học đã truyền tải tới các học viên những kiến thức và quy định pháp luật chung về kế toán và thuế cũng như kiến thức và quy định của pháp luật chuyên ngành về kế toán, thuế trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm như: khung chính sách, pháp luật chung về thuế; quy định pháp luật về thuế đối với lĩnh vực bảo hiểm; các quy định chung về kế toán doanh nghiệp; nội dung cơ bản của chế độ kế toán áp dụng cho DNBH phi nhân thọ... Trong suốt quá trình diễn ra khóa đào tạo, nhiều nội dung kiến thức và quy định pháp luật đã được các giảng viên truyền đạt tới học viên thông qua những phương pháp mới, kết hợp giữa lý thuyết và thực tiễn, tổ chức thảo luận những nội dung thiết thực trong lĩnh vực kế toán và thuế của các DNBH phi nhân thọ. Lồng ghép vào nội dung bài giảng là những nội dung tư vấn, giải đáp những vướng mắc mà DNBH gặp phải trong quá trình thực hiện công việc chuyên môn như: soạn thảo nội dung đồng bảo hiểm, tái bảo hiểm phù hợp với quy định pháp luật về kế toán và thuế; trích lập dự phòng nghiệp vụ; các sai sót phổ biến trong lập và trình bày báo cáo tài chính theo quy định của chuẩn mực, chế độ kế toán áp dụng cho DNBH phi nhân thọ; các quy định về kiểm toán báo cáo tài chính cho đơn vị có lợi ích công chúng, bao gồm DNBH phi nhân thọ; cách xử lý các tình huống doanh nghiệp gặp phải đối với hóa đơn, chứng từ bảo hiểm (như cách xử lý trong trường hợp hóa đơn mua vào là của công ty trốn thuế, công ty bỏ địa chỉ kinh doanh; thời điểm xuất hóa đơn đối với DNBH phi nhân thọ; các chi phí hợp lý đối với DNBH phi nhân thọ...).

Ngoài truyền đạt lý thuyết, quy định pháp luật, các giảng viên đã đưa ra ví dụ minh họa là các tình huống thực tế trên thị trường, đồng thời cùng học viên thảo luận phương hướng giải quyết và giải đáp các vướng mắc mà học viên gặp phải trong quá trình triển khai nghiệp vụ tại đơn vị.

Nhìn chung, các khóa đào tạo được tổ chức ngày càng đa dạng, phong phú về nội dung và phương thức thực hiện. Bên cạnh các khóa đào tạo cơ bản về bảo hiểm phi nhân thọ mang tính truyền thống, Viện PTBH còn tổ chức các khóa đào tạo nâng cao nhằm đáp ứng yêu cầu riêng của từng doanh nghiệp trên thị trường về các nội dung mà DNBH có nhu cầu (công tác kế toán, thuế; bảo hiểm liên kết đơn vị). Các khóa đào tạo nâng cao đã có những đổi mới về nội dung giảng dạy, tiếp cận với nhiều tình huống thực tế đang diễn ra tại DNBH.

Công tác đào tạo năm 2022 đã có sự điều chỉnh kịp thời đối với nội dung chương trình và quy trình tổ chức đào tạo, sự linh động trong việc phối hợp các hình thức đào tạo, phối hợp chặt chẽ với các DNBH, các giảng viên để xây dựng chương trình đào tạo phù hợp đã đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu của thị trường.

Đồng thời, công tác phát triển đội ngũ giảng viên trong năm 2022 cũng được Viện PTBH chú trọng. Viện đã nỗ lực tìm hiểu, tiếp cận các chuyên gia có nhiều năm kinh nghiệm trong các lĩnh vực chuyên môn, có kiến thức chuyên sâu về nội dung giảng dạy và kỹ năng truyền đạt tốt tại các DNBH lớn trên thị trường; tiếp cận các giảng viên chuyên ngành bảo hiểm tại các trường đại học có uy tín; các chuyên gia bảo hiểm của Cục Quản lý, giám sát bảo hiểm để mời giảng dạy cho các khóa đào tạo của Viện. Thông qua đó, các khóa đào tạo do Viện tổ chức luôn đáp ứng linh hoạt yêu cầu của thị trường bảo hiểm cả về thời gian, nội dung đào tạo, kiến thức và kinh nghiệm chuyên môn của giảng viên. Các giảng viên có cái nhìn đa chiều trong việc truyền tải kiến thức chuyên môn trong lĩnh vực bảo hiểm, mang lại các kiến thức chuyên môn bổ ích và thu hút được sự quan tâm, hứng thú của học viên.

Bên cạnh đó, nội dung đào tạo cũng thường xuyên được cập nhật, sửa đổi theo chuẩn mực chung của thị trường bảo hiểm quốc tế và thực tiễn triển khai hoạt động kinh doanh bảo hiểm tại thị trường bảo hiểm Việt Nam. Học viên tham dự các khóa đào tạo được cập nhật, bổ sung những kiến thức chuyên sâu về lĩnh vực bảo hiểm, đặc biệt là học viên được hệ thống hóa lại toàn bộ kiến thức từ lý thuyết tới những tình huống thực tế đã xảy ra trong lĩnh vực bảo hiểm. Các khóa đào tạo đã góp phần giúp học viên hệ thống hóa kiến thức và đảm bảo yêu cầu thực tế của công việc.

Trên cơ sở đó, các khóa đào tạo của Viện PTBH đều được học viên và doanh nghiệp trên thị trường đánh giá cao về nội dung chương trình, phương pháp truyền đạt kiến thức. Các doanh nghiệp và học viên đều nhận định các khóa học bổ ích và phù hợp với nhu cầu công việc.

2. Định hướng công tác đào tạo bảo hiểm năm 2023

Ngày 16/6/2022, Quốc hội đã thông qua Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 thay thế Luật Kinh doanh bảo hiểm số 24/2000/QH10 có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2023 với nhiều quy định mới nhằm phát thị trường bảo hiểm Việt Nam theo hướng lành mạnh, an toàn và bền vững. Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 có nhiều điểm mới so với Luật Kinh doanh bảo hiểm số 24/2000/QH10 nhằm thực hiện cam kết quốc tế của Việt Nam, đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật có liên quan, đồng thời phù hợp với

thực tiễn hoạt động của thị trường bảo hiểm, giải quyết những vướng mắc trong thời gian vừa qua. Theo đó, Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 có một số thay đổi quan trọng như cho phép DNBH chủ động hơn trong việc thiết kế, xây dựng sản phẩm bảo hiểm, bổ sung một số quy định đối với kinh doanh bảo hiểm trên môi trường mạng, bảo hiểm vi mô, và những điểm mới đáng chú ý liên quan đến việc chuyển sang áp dụng mô hình vốn trên cơ sở rủi ro, bãi bỏ quy định về biên khả năng thanh toán theo mô hình Biên khả năng thanh toán 1, thay thế bằng quy định tỷ lệ an toàn vốn theo hướng dẫn của Bộ Tài chính phù hợp với mô hình vốn tương ứng quy mô và mức độ rủi ro...

Bộ Tài chính cũng đã ban hành Thông tư số 69/2022/TT-BTC ngày 16/11/2022 quy định chi tiết về chứng chỉ bảo hiểm, chứng chỉ đại lý bảo hiểm, chứng chỉ môi giới bảo hiểm, chứng chỉ về phụ trợ bảo hiểm. Theo đó, hệ thống chứng chỉ trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm bao gồm 22 loại chứng chỉ khác nhau áp dụng đối với các cá nhân tham gia thị trường bảo hiểm tại các vị trí công việc khác nhau như các đại lý bảo hiểm, môi giới bảo hiểm, các cá nhân hoạt động trong lĩnh vực phụ trợ bảo hiểm, các nhà quản lý của các DNBH... Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 và Thông tư số 69/2022/TT-BTC cũng quy định nội dung đào tạo đối với từng loại chứng chỉ. Đồng thời, các văn bản hướng dẫn Luật Kinh doanh bảo hiểm cũng đang được dự thảo và trình cấp có thẩm quyền ban hành.

Từ các thay đổi của hệ thống quy định pháp luật trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm như trên, nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực cho thị trường bảo hiểm trong thời gian tới dự kiến sẽ rất lớn.

Để đáp ứng nhu cầu đào tạo của thị trường bảo hiểm, góp phần triển khai thực hiện Luật Kinh doanh bảo hiểm số 08/2022/QH15 và các văn bản hướng dẫn thi hành, trọng tâm công tác đào tạo của Viện PTBH năm 2023 là tiếp tục tổ chức các khóa đào tạo kiến thức cơ bản về bảo hiểm, nghiệp vụ bảo hiểm, pháp luật về kinh doanh bảo hiểm, kiến thức bảo hiểm dành cho các đại lý bảo hiểm. Nói cách khác, dự kiến năm 2023 Viện PTBH tập trung tổ chức các khóa đào tạo gắn với nội dung đào tạo các chứng chỉ điều kiện trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm theo quy định. Cụ thể, Viện PTBH xây dựng kế hoạch đào tạo định kỳ cho thị trường năm 2023 theo hướng tiếp tục kết hợp linh hoạt hình thức đào tạo trực tiếp và trực tuyến; ưu tiên tổ chức các khóa đào tạo kiến thức cơ bản và pháp luật kinh doanh bảo hiểm, đồng thời tiếp tục tổ chức các khóa đào tạo nghiệp vụ chuyên sâu và các khóa đào tạo riêng theo nhu cầu đặt hàng của các DNBH. Trong đó, các khóa đào tạo riêng được tổ chức theo yêu cầu, các khóa cơ bản về bảo hiểm nhân thọ, bảo hiểm phi nhân thọ, bảo hiểm sức khỏe, môi giới bảo hiểm; pháp luật kinh doanh bảo hiểm (chia theo lĩnh vực nhân thọ, phi nhân thọ, bảo hiểm sức khỏe, đào tạo quy định về kế toán - tài chính trong lĩnh vực kinh doanh bảo hiểm...), kiến thức cơ bản cho đại lý bảo hiểm (nhân thọ, phi nhân thọ, sức khỏe, liên kết đơn vị) sẽ được tổ chức định kỳ hàng tháng hoặc hàng quý, đảm bảo đáp ứng nhu cầu đào tạo chuẩn hóa nguồn nhân lực theo yêu cầu của Luật Kinh doanh bảo hiểm.

TIN QUỐC TẾ

Triển vọng thị trường bảo hiểm 2023-2024

Ngành bảo hiểm toàn cầu đang phải đối mặt với áp lực thẩm định bảo hiểm và đầu tư và nhiều biện pháp đối phó với những áp lực này đang được triển khai nhưng thị trường sẽ vẫn còn nhiều khó khăn trong vài năm tới. Theo dự báo của Swiss Re, phí bảo hiểm toàn cầu giảm 0,2% trong năm 2022 khi được điều chỉnh theo lạm phát (mặc dù tăng trưởng 5,6% theo giá trị danh nghĩa) và tăng trưởng thực bình quân năm 2023-2024 là khoảng 2,1% (năm 2023: 1,5% và 2024: 2,8%). Dự kiến năm 2022, tổng doanh thu phí bảo hiểm danh nghĩa lần đầu tiên vượt quá 7 nghìn tỷ đôla Mỹ. Nguyên nhân là nhờ sự phục hồi của thị trường bảo hiểm sau đại dịch, sự ổn định trong các sản phẩm bảo hiểm thương mại và tốc độ tăng trưởng phí bảo hiểm cao hơn, đặc biệt là ở những thị trường mới nổi. Trong tương lai, thị trường bảo hiểm phi nhân thọ tiếp tục tăng phí do lạm phát cao và tổn thất lớn từ thảm họa tự nhiên trong năm 2022 và chiến tranh ở Ukraina; lãi suất cao hơn khiến doanh thu phí bảo hiểm và lợi nhuận của các công ty bảo hiểm tăng trưởng cao hơn trong năm 2023.

Bảng 1: Dự báo phí bảo hiểm thực tại một số thị trường

Chỉ tiêu	Tổng			Phi nhân thọ			Nhân thọ		
	2017-2021	Tăng trưởng năm 2022	Dự báo 2023-2024	2017-2021	Tăng trưởng năm 2022	Dự báo 2023-2024	2017-2021	Tăng trưởng năm 2022	Dự báo 2023-2024
Thế giới	2,6%	-0,2%	2,1%	3,5%	0,9%	2,3%	1,5%	-1,9%	1,7%
Thị trường phát triển	2,2%	-0,8%	1,6%	3,2%	0,6%	1,9%	0,7%	-2,8%	0,8%
Bắc Mỹ	2,9%	1,2%	1,5%	3,4%	1,0%	1,9%	1,3%	1,5%	0,0%
EMEA*	2,4%	-2,9%	1,6%	2,6%	-1,2%	1,9%	1,8%	-4,2%	0,7%
Châu Á Thái Bình Dương	-0,5%	-3,9%	2,2%	3,1%	2,1%	2,3%	-1,7%	-6,0%	2,0%
Thị trường mới nổi	4,4%	2,1%	4,2%	5,4%	2,7%	4,1%	4,4%	0,9%	4,3%
Không tính Trung Quốc	2,5%	1,5%	4,0%	2,2%	1,4%	3,2%	3,1%	2,0%	5,1%
Tính cả Trung Quốc	6,2%	2,6%	4,3%	8,5%	3,6%	4,7%	5,3%	0,2%	3,7%

* EMEA: khu vực châu Âu, Trung Đông và châu Phi

Nguồn: Viện Nghiên cứu Swiss Re

Ngành bảo hiểm đang đứng trước những thách thức và cơ hội

Trong bối cảnh kinh tế suy thoái do lạm phát và rủi ro bất ổn tài chính, lãi suất cao hơn sẽ là một nhân tố hỗ trợ cho các công ty bảo hiểm khi áp lực lạm phát giảm bớt từ năm 2023. Swiss Re nhận thấy rủi ro và cơ hội trong bối cảnh

thị trường khó khăn, các nhóm rủi ro mới xuất hiện bởi quá trình số hoá (như rủi ro trong không gian mạng), nhận thức về rủi ro của người tiêu dùng và chính phủ cao hơn, năng lực thị trường tái bảo hiểm suy giảm cùng các yếu tố khác. Trên cơ sở xem xét những yếu tố này, Swiss đưa ra nhận định về triển vọng thị trường bảo hiểm toàn cầu theo từng lĩnh vực bảo hiểm phi nhân thọ và bảo hiểm nhân thọ.

Triển vọng bảo hiểm phi nhân thọ

Tốc độ tăng trưởng doanh thu phí bảo hiểm phi nhân thọ chậm lại trong năm 2022 với mức tăng dự kiến chỉ đạt 0,9%. Tăng trưởng kinh tế toàn cầu chậm lại và lạm phát cao làm giảm đầu tư vào các dự án mới, đặc biệt là các dòng sản phẩm cá nhân, giảm chi tiêu cho bảo hiểm. Trong khi đó, lạm phát ở mức cao khiến tăng trưởng thực tế thấp hơn với mức tăng trưởng trong năm 2022, cao hơn so với tỷ lệ tăng trưởng bình quân 6,0% trong 5 năm qua. Swiss Re dự báo phí bảo hiểm thực sẽ tăng trung bình 2,3% trong 2 năm tới (2023 là 1,8%, 2024 là 2,8%), thấp hơn mức bình quân 3,5% giai đoạn 2017-2021 do các điều kiện kinh tế cần có thời gian hồi phục. Tốc độ tăng trưởng phí bảo hiểm phi nhân thọ danh nghĩa sẽ vừa phải trong năm 2023-2024 khi lạm phát giảm. Tuy nhiên, những dự báo này vẫn là không chắc chắn trong bối cảnh lạm phát không ổn định và tác động của thảm họa tự nhiên ảnh hưởng đến bồi thường, định phí và tỷ lệ tổn thất.

Ở những thị trường phát triển, tăng trưởng chậm lại trong năm 2022 và 2023. Những khó khăn của nền kinh tế vĩ mô tác động nhiều nhất đến những thị trường phát triển nhưng những thị trường phát triển ở khu vực EMEA (Châu Âu, Trung Đông và Châu Phi) tăng trưởng thấp nhất. Dự báo phí bảo hiểm phi nhân thọ giảm 1,2% năm 2022 và tăng 0,9% năm 2023 do thu nhập hộ gia đình giảm và giá cả tăng cao. Có khoảng cách lớn giữa tăng trưởng danh nghĩa và tăng trưởng thực tế. Tăng trưởng sẽ phục hồi khi châu Âu thoát khỏi tình trạng suy thoái lạm phát với nhiều cơ hội thắt chặt lãi suất hơn. Ở Bắc Mỹ, tăng trưởng ước đạt 1,0% trong năm 2022 nhưng do lạm phát, tăng trưởng danh nghĩa là 9,2% và sẽ tiếp tục phục hồi trong năm 2023-2024 khi giá cả tiếp tục ổn định và lạm phát giảm. Doanh thu phí sẽ tăng mạnh ở các dòng sản phẩm thương mại và tăng tốc dần ở dòng sản phẩm dành cho cá nhân. Ở các nước phát triển khu vực châu Á Thái Bình Dương, ngoại trừ Úc, lạm phát thấp hơn sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho tăng trưởng so với những thị trường khác.

Tại thị trường mới nổi, tăng trưởng phí bảo hiểm vượt xa các nền kinh tế phát triển trong những năm tới do tốc độ phát triển kinh tế tương đối nhanh, đặc biệt ở một số ngành như sức khỏe, trách nhiệm chung và nông nghiệp. Trung Quốc vẫn là quốc gia đóng góp chính với gần 60% doanh thu phí trong năm 2022. Swiss Re dự báo mức tăng trưởng thực ở Trung Quốc là 4,0% năm 2023 và 5,8% năm 2024, đóng góp vào tăng trưởng phí bảo hiểm thực toàn cầu lần lượt là 0,4 điểm phần trăm và 0,5 điểm phần trăm. Mặc dù đây là những con số cao nhưng tăng trưởng tăng trưởng phí bảo hiểm phi nhân thọ trong những năm tới sẽ thấp hơn trước đây do tăng trưởng kinh tế chậm lại. Tăng trưởng phí bảo hiểm ở những thị trường mới nổi ở châu Á (không bao gồm Trung Quốc) tăng bình quân 7,3% trong năm 2023-2024 nhờ các sản phẩm bảo hiểm thương mại, sức

khỏe và nền kinh tế vững chắc. Tại Mỹ Latinh, doanh thu phí bảo hiểm thực tăng khoảng 7,3% trong năm 2022. Cuộc chiến ở Ukraina đang có những tác động tiêu cực ở những thị trường nổi ở châu Âu (bao gồm cả Nga), doanh thu phí bảo hiểm phi nhân thọ thực dự kiến giảm 12,1% và mức giảm sẽ giảm dần vào năm 2023-2024 trong khi đó doanh thu phí bảo hiểm tăng trưởng với tốc độ chậm.

Triển vọng thị trường bảo hiểm nhân thọ

Khủng hoảng chi phí sinh hoạt kìm hãm tăng trưởng thực năm 2022

Lạm phát ở mức cao và sức mua giảm đã tạo ra cuộc khủng hoảng về chi phí sinh hoạt của người tiêu dùng ở những nền kinh tế phát triển. Theo ước tính của Swiss Re, năm 2022, phí bảo hiểm nhân thọ toàn cầu giảm 1,9% theo giá trị thực. Trong đó, những nước phát triển ở khu vực EMEA và châu Á Thái Bình Dương có thể có mức sụt giảm lớn nhất trong khi đó khu vực Bắc Mỹ dự kiến tăng trưởng 1,2%; tăng trưởng ở những thị trường mới nổi (bao gồm cả Trung Quốc) duy trì ở mức 0,9%, thấp hơn tốc độ tăng trưởng bình quân trong 5 năm qua (2017-2021: 4,4%). Một số nhân tố hỗ trợ tăng trưởng sẽ giúp thị trường bảo hiểm nhân thọ hồi phục với mức tăng trưởng dự báo 1,7% trong năm 2023-2024, cao hơn tốc độ tăng trưởng bình quân trong 5 năm qua (2017-2021: 1,5%). Những thị trường mới nổi (gồm cả Trung Quốc) sẽ dẫn đầu với mức tăng hàng năm là 4,3%. Việc áp dụng kỹ thuật số, nhận thức về rủi ro và hỗ trợ của khu vực công đối với việc phát triển bảo hiểm nhân thọ, đặc biệt là ở châu Á (không gồm Trung Quốc) sẽ giúp thị trường này phát triển và hỗ trợ tăng trưởng phí bảo hiểm toàn cầu. Tuy nhiên, khả năng suy thoái kinh tế nghiêm trọng hơn hoặc sự bất ổn của thị trường tài chính có thể ảnh hưởng đến tăng trưởng của thị trường bảo hiểm nhân thọ.

Ngân sách chi tiêu bị siết chặt ở những nước phát triển nhưng triển vọng tăng trưởng mạnh mẽ tại những nước mới nổi

Xu hướng tăng trưởng khác biệt rõ ở những nước phát triển và những nước mới nổi. Lạm phát ở những nước phát triển, đặc biệt là châu Âu, sẽ siết chặt thu nhập hộ gia đình dẫn đến xu hướng tiết kiệm và mua các sản phẩm tiết kiệm cá nhân sẽ giảm. Tuy nhiên, các sản phẩm tiết kiệm cá nhân và tiết kiệm theo nhóm sẽ vẫn hỗ trợ tăng trưởng phí bảo hiểm ở một số thị trường phát triển do yếu tố ngành và quy định (đặc biệt là ở Hoa Kỳ, Anh và Pháp). Tại những thị trường mới nổi, với sự gia tăng của tầng lớp trung lưu và các mục tiêu của Chính phủ về tăng cường tỷ lệ thâm nhập của bảo hiểm nhân thọ sẽ thúc đẩy tăng trưởng của các sản phẩm tiết kiệm. Nhu cầu về các sản phẩm bảo vệ sẽ được thúc đẩy bởi những người tiêu dùng trẻ, am hiểu kỹ thuật số hơn ở những thị trường mới nổi, những người nhận thức rõ hơn về lợi ích của việc nắm giữ các hợp đồng bảo hiểm nhân thọ có kỳ hạn. Bên cạnh đó, nhu cầu đối với các sản phẩm chăm sóc dài hạn, khuyết tật và bệnh hiểm nghèo sẽ duy trì ở những nước phát triển và mới nổi, từ đó thúc đẩy đà phát triển.

Thị trường Bắc Mỹ có khả năng hồi phục nhưng châu Âu bất ổn do chi phí sinh hoạt tăng

Triển vọng tăng trưởng của khu vực EMEA khá ảm đạm do áp lực lạm phát, suy thoái kinh tế và bất ổn địa chính trị. Theo dự báo của Swiss Re, phí bảo hiểm thực dự kiến giảm 4,2% trong năm 2022 và phục hồi tăng trưởng lên 0,7% hàng năm vào năm 2023-2024. Các hộ gia đình ở Ý và Đức có thể sẽ trì hoãn việc mua các sản phẩm tiết kiệm trong năm nay do lạm phát cao kỷ lục làm giảm xu hướng tiết kiệm của những người có thu nhập trung bình và thị trường chứng khoán tiếp tục biến động với tỷ lệ doanh thu phí bảo hiểm thực giảm lần lượt là 12% và 7,1% trong năm 2022 (danh nghĩa là -5,9% và -0,2%), một phần cũng do những tác động cơ bản từ năm 2021. Tại Pháp và Vương quốc Anh, phí bảo hiểm nhân thọ theo giá trị thực dự kiến giảm lần lượt là 4,3% và 4,1% (danh nghĩa là +0,7% và +4,2%). Việc chuyển đổi các hợp đồng tiết kiệm và hưu trí truyền thống thành các sản phẩm liên kết đơn vị ở Pháp và sự gia tăng của các sản phẩm niên kim ở Anh đã giúp củng cố tăng trưởng của các sản phẩm tiết kiệm. Triển vọng kinh tế vĩ mô không mấy khả quan tại châu Âu có thể dẫn đến tỷ lệ thất nghiệp gia tăng và nhu cầu về bảo hiểm nhân thọ tiếp tục giảm.

Ngược lại với châu Âu, khu vực Bắc Mỹ có tỷ lệ tăng trưởng thực tế năm 2022 là 1,5% nhờ doanh thu phí bảo hiểm niên kim cao, lãi suất cao hơn và nhờ hỗ trợ trong quy định của Hoa Kỳ trong năm 2021. Swiss Re kỳ vọng mức tăng trưởng doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ gần như không đổi trong năm 2023 và 2024 do tác động cơ bản của các sản phẩm tiết kiệm giảm (-0,4%) do tác động giảm dần của quy định pháp lý. Các sản phẩm bảo vệ sẽ tiếp tục tăng trưởng vừa phải, dự kiến 1,5% trong năm 2023-2024. Lạm phát cao và kéo dài sẽ làm giảm thu nhập khả dụng và hạn chế nhu cầu về niên kim.

Phong toả, lạm phát và áp lực cạnh tranh ảnh hưởng lớn đến doanh thu phí bảo hiểm của những nước phát triển ở châu Á Thái Bình Dương

Những nước phát triển ở khu vực châu Á Thái Bình Dương cũng đang phải đối mặt với áp lực. Ước tính doanh thu phí bảo hiểm thực giảm 6%, dẫn đầu là Hàn Quốc, Đài Loan, Hồng Kông và Úc. Hàn Quốc đối mặt với doanh thu các sản phẩm tiết kiệm giảm mạnh và cạnh tranh giữa các công ty bảo hiểm trong việc đưa ra các sản phẩm thay thế. Tại Hồng Kông, việc hạn chế đi lại trong đợt bùng phát chủng Omicron đã làm giảm tăng trưởng phí bảo hiểm nhưng sẽ phục hồi mạnh mẽ trong năm 2023. Tại Úc, doanh thu phí bảo hiểm dự kiến giảm 4,3% theo giá trị thực chủ yếu là do lạm phát. Việc thắt chặt quy định và biến động thị trường đã làm giảm nhu cầu đối với các sản phẩm bảo hiểm nhân thọ và niên kim ở Đài Loan. Ngược lại, Nhật Bản cho thấy thị trường bảo hiểm nhân thọ tăng trưởng 1,5% trong năm 2022 và 2023 nhờ việc số hoá các kênh bán hàng. Nhìn chung, doanh thu phí bảo hiểm của những nước phát triển ở châu Á tăng bình quân 2%/năm theo giá trị thực trong năm 2023-2024.

Trung Quốc vẫn đang trong quá trình chuyển đổi và doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ dự kiến tăng 0,2%

Lĩnh vực bảo hiểm nhân thọ Trung Quốc đã phải vượt qua những thách thức về kinh tế. Dự kiến doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ tăng 0,2% trong năm 2022 do các chính sách phong toả ảnh hưởng đến niềm tin và xu hướng tiết kiệm của người tiêu dùng. Việc tái cấu trúc ngành bảo hiểm nhân thọ, bao gồm sự thay

đổi trong các kênh phân phối từ chủ yếu là đại lý truyền thống sang kênh bancassurance và tác động của việc sửa đổi quy định về định phí bệnh hiểm nghèo (CI) đã kéo doanh số bán bảo hiểm xuống. Những trở ngại này sẽ được giảm thiểu khi các điều kiện kinh tế được cải thiện và Swiss Re dự báo mức tăng trưởng bình quân 3,7% trong năm 2023-2024.

Những thị trường mới nổi, không bao gồm Trung Quốc, thúc đẩy tăng trưởng trong năm 2022 và trung hạn

Doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ tại những thị trường mới nổi, không bao gồm Trung Quốc, dự kiến tăng khoảng 2% theo giá trị thực với mức tăng lớn nhất là ở châu Á (5%). Triển vọng trong trung hạn sáng sủa hơn với mức tăng trưởng thực bình quân hàng năm dự kiến là 5,1% và ở riêng châu Á (không bao gồm Trung Quốc) là 7,4% năm 2023-2024. Tại Ấn Độ, thị trường bảo hiểm nhân thọ lớn thứ hai trong những quốc gia mới nổi, doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ dự kiến tăng 8% nhờ kinh tế hồi phục, nhận thức về rủi ro và tỷ lệ thâm nhập bảo hiểm tăng.

Với sự phát triển của các quy định mới và sự thúc đẩy mạnh mẽ từ cơ quan quản lý, doanh thu phí bảo hiểm ở Ấn Độ có khả năng tăng trưởng cao trong trung và dài hạn. Ở Mỹ Latinh, tăng trưởng doanh thu phí thực ở mức thấp, chỉ khoảng 1,4% chủ yếu là do lạm phát cao, đặc biệt là ở Brazil và Mexico. Nhóm thị trường mới nổi ở châu Âu và Trung Á, doanh thu phí bảo hiểm thực dự kiến giảm 15% trong năm 2022 do sự gián đoạn của chuỗi cung ứng và lệnh trừng phạt từ cuộc chiến ở Ucraina. Tuy nhiên, tiềm năng của thị trường bảo hiểm và sự phát triển kinh tế xã hội sẽ hỗ trợ tăng trưởng bảo hiểm nhân thọ ở những thị trường mới nổi trong trung và dài hạn.